

Samohvala o manjšinski politiki Avstrije z manipuliranjem izjav ne bo postala verodostojna

Pred dnevi je bilo v avstrijskem in zlasti koroškem tisku zaslediti obširna, v nekaterih listih tudi bolj ali manj skrajšana poročila avstrijskega dopisnika v Beogradu, ki je vedel povedati, kako menda „uradna Jugoslavija“ hvali manjšinsko politiko Avstrije. Pri teh poročilih se je tisk skliceval na poljudni beograjski tedenski magazin Nin, ki pa ga je za to priložnost povzdignil na raven „uradnega lista“, da bi tako tudi njegovemu pisanju dal težo uradnega stališča Jugoslavije. Iz tega magazina je navedel nekaj citatov, ki pa jih je dokaj svobodno pomešal s svojimi lastnimi razmišljanji, ki imajo očitno namen, da bi spet

enkrat doma in v svetu prikazali Avstrijo kot tisto državo, ki naj bi si jo vsi drugi jemali za zgled, kako naj ravna s svojimi manjšinami.

Ker tako oblike samohvaljenja avstrijske manjšinske politike poznamo že iz preteklosti, smo si stvar ogledali nekoliko bliže in pri tem ugotovili prav zanimivo metodo.

V beograjskem Ninu je bilo o položaju jugoslovanskih manjšin v sosednjih državah govora v pismu bralca in v daljšem članku. Avtor pisma bralca je zapisal, da tako visoke ravni narodnih pravic in svoboščin kot Slovenci in Hrvati v Avstriji nobena druga

jugoslovanska manjšina ni uspela doseči. Toda svojo ugotovitev je povezal z vprašanjem, ali je to uspelo s podporo cele Jugoslavije, ali so si Avstriji tekom stoletij sami razvili toliko smisla za strpno ravnanje s tujim življem v svoji državi.

O tem, da uradna Jugoslavija hvali avstrijsko manjšinsko politiko, tukaj torej sploh ne more biti govora. Še manj pa je tako trditev mogoče izluščiti iz daljšega članka, kjer je bil sogovornik Nina mednarodno znani strokovnjak in predsednik svetovnega združenja za mednarodno pravo dr. Smilja Abramov. Le-ta je namreč dejal, da je glede Avstrije problem rešen z večstransko pogodbo, ki se posebno bavi s slovensko in hrvaško manjšino v Avstriji, medtem ko položaj jugoslovanskih manjšin v drugih državah pravno ni urejen.

Ravno drugega dela njegove izjave pa avstrijski tisk ne omeinja, kajti šele iz celotne izjave je

bazis reciprociteta. U odnosu na naše manjine u Avstriji problem je rešen v izjavi, ki je bila objavljena v avstrijskem tisku. U odnosu na naše manjine u Avstriji problem je rešen v izjavi, ki je bila objavljena v avstrijskem tisku.

jasno razvidno, da je Abramov govoril le o pravni, to je formalni ureditvi, ne pa o praktični rešitvi, se pravi o dejanski izpolnitvi manjšinskih pravic na podlagi državne pogodbe!

S takim prirojanjem izjav si avstrijski tisk sam piše sodbo in takšno potvarjanje dejstev gotovo ne koristi ugledu Avstrije in njene manjšinske politike. Sicer pa: tujega dopisnika, ki bi svoja poročila o avstrijskih škandalih okoli zastrupljanja vina ali VÖEST zgradil na citatih, iztrganih iz člankov dunajskega Profila in jih predstavil kot stališče uradne Avstrije, bi gotovo - in to povsem upravičeno - z moko cunj nagnali k hudiču...

Predsednik predsedstva SRS Popit: „Skrb za zamejske Slovence je naša stalna obveznost“

V navzočnosti najvišjih predstavnikov slovenskega družbenopolitičnega življenja je prejšnji teden v Ljubljani sprejel predsednik predsedstva SR Slovenije France Popit vodilne predstavnike Slovencev v Avstriji, Italiji in na Madžarskem na tradicionalni novoletni pogovor, o katerem je dejal, da pri tem ne gre v prvi vrsti za protokolarno obliko srečanja, „saj protokol predvsem pomeni obliko stika s tujimi predstavniki, naše razmerje pa izvira iz skupne preteklosti in skupne sedanjosti našega naroda in predvsem tudi iz njegove skupne prihodnosti“.

popit je ob tej priložnosti ponovno naglasil, da sta zanimanje in skrb matične Slovenije za Slovence v sosednjih državah stalna obveznost, odnos Slovencev v zamejstvu do domovine in države matičnega naroda pa njihova pravica. „Zato ob naših skupnih prizadevanjih za uresničitev pravic našega naroda v Avstriji, Italiji in na Madžarskem, ki izhajajo iz mednarodnih in meddržavnih sporazumov in iz zakonodaje teh dežel, vztrajamo na izvajanju teh norm, istočasno pa se ne zanašamo glede naše narodne sedanjosti in prihodnosti samo na izvajanje pogodb, ampak na realno obstoječe možnosti, lastne dejavnosti in uresničevanje interesov med sosedmi.“

Glede minulega leta je Popit dejal, da se položaj Slovencev v sosednjih deželah ni spremenil. V Italiji se vedno ni sprejet zaščitni zakon za Slovence in na Madžarskem se položaj porabskih Slovencev izboljšuje le

postopoma in prepočasi, o Slovencih v Avstriji pa je naglasil, da nadaljuje s svojim vztrajnim bojem za uresničevanje avstrijske državne pogodbe. „Celovito uresničenje te pogodbe je temelj avstrijske neodvisnosti in preizkusni kamen demokratičnih odnosov avstrijske družbe,“ je poudaril Popit, ter menil, da se širi fronta tistih sil v Avstriji, ki se zavedajo, da brez prihodnosti Slovencev v Avstriji kot enakopravnega in konstitutivnega dela avstrijske družbe ni mogoče reševati tudi drugih vprašanj te države, še posebej pa ne dosegati mednarodni ugled, dobrososedske odnose in v končnem smislu zaščite lastne manjšine v Italiji.

Na koncu je Popit zavrnil špekulacije o različnih pogledih na zaščito manjšin in dejal, da tukaj ne more in ne sme biti razlik, kajti naš odnos do razvoja in zaščite manjšin temelji med drugim na načelnih pogledih na položaj narodnosti v SFRJ, na mednarodnih normah o narodnostnih in človeških pravicah, na želji po dobrososedskih odnosih in sodelovanju ter spoštovanju samostojnega položaja in odločanja manjšin samih. „Zato so v tem smislu iluzorna in neosnovana tiha in glasna pričakovanja tistih, ki v naših odnosih z manjšinami vidijo obremenitev in pogojevanje meddržavnih odnosov in možnost ustvarjanja razlik v politiki Jugoslavije do sosednjih držav.“

Novi veleposlanik SFRJ Krstič na prvem uradnem obisku na Koroškem

Med svojim tridnevним uradnim obiskom na Koroškem, kjer se je sestal z vodilnimi predstavniki dežele, je imel novi jugoslovanski veleposlanik v Avstriji Miloš Krstič v ponedeljek srečanje tudi s koroškimi Slovenci. Ogledal si je razne ustanove, kot so slovenska gimnazija, mladinski oz. dijaški domovi, otroški vrtci itd., v Mladinskem domu SSD pa so mu predstavniki slovenskih organizacij podrobno tolmačili položaj in problematiko slovenske manjšine na Koroškem.

Ob tej priložnosti je veleposlanik Krstič (na naši sliki drugi od leve) naglasil, da pomeni skrb za manjšine trajno obvezo, ki nikoli ni bila in ne bo nekaj trenutnega, ampak ostane eden od sestavnih delov jugoslovanske zunanje politike, pri čemer ni nobenih razlik med Beogradom in Ljubljano. „Od Avstrije pa ne bomo zahtevali nič več in nič manj kot izpolnitev načel državne pogodbe,“ je dejal Krstič ter poudaril, da „odnos avstrijske družbe do njenih manjšin pomeni za nas merilo, po katerem ocenjujemo stopnjo njene demokratičnosti.“ Posebej je zagotovil, da bo na liniji izgrajevanja dobrososedske politike seveda vedno prisotna vsestranska podpora hotenjem slovenske narodne skupnosti na Koroškem.

PREBERITE

na strani

- 2 Manjšinsko šolstvo - pogovor in uveljavljanje pedagoških stališč
- 3 Ocene celovškega Zvona
- 4 Medobčinsko srečanje Pliberk - Ravne
- 5 KSŠŠ na Dunaju o sosvetih
- 6 Novoletni govor Wagnerja - kako se mnenja spreminjajo
- 7 Nagrade našim ugankarjem
- 8 Nogometaši SAK najboljši v hali

Izjava

V poročilu o prireditvi ob priliki 35. obletnice izhajanja Našega tednika dne 18. 9. 1983 smo trdili, naj bi ravnatelj Kukovica kot slavnostni govornik dejal, da koroški vodilni politiki ravna s slovensko manjšino tako, kot da ne bi več obstojala, kot da so slovenski manjšini že odvzeli narodno identiteto in ji zlomili hrbtenico, in da so najboljši pomagači pri izvajanju ukrepov proti slovenski manjšini na Koroškem - pri tem da gre za zadržanje, ki ga je treba označiti kot politični zločin nad slovensko manjšino na Koroškem.

V istem članku se trdi, naj bi Kukovica nadalje dejal, da se je najhujša krivica na šolskem področju v letu 1983 zgodila pri nameravanem imenovanju okrajnega šolskega nazornika za dvojezično šolstvo; deželni glavar Wagner da se je, da bi na eni strani pokazal svojo oblast in na drugi strani videl nemoč slovenske narodne skupnosti,

odločil za imenovanje človeka, ki je za slovensko narodno skupnost na Koroškem nesprijemljiv.

S tem ugotavljamo, da ravnatelj Franc Kukovica takih izjav v svojem slavnostnem govoru ni podal. Zato obžalujemo to nepravilno poročanje in se opravičujemo.

Pojasnilo uredništva: Po naročilu Zveze slovenskih organizacij na Koroškem kot izdajateljice Slovenskega vestnika objavljamo zgornjo izjavo, ki je bila dogovorjena med pravnimi zastopniki koroških deželnih politikov (ki so tožili podpredsednika ZSO Kukovico zaradi žaljenja časti) ter zastopnikom obtoženca. Za pojasnilo še navajamo, da je do objave inkriminiranih trditev prišlo na podlagi nekorigiranega osnutka govora podpredsednika ZSO Kukovice.

Avstrija časti nacistične vojne zločince

Ministrov poklon SS-ovskemu vojnemu zločincu Rederju, ko se je po pomilostitvi s strani Italije vrnil v Avstrijo, ni bil enkrat en „spodrsilaj“ menda mladostno neizkušenega Frischenschlagerja. Istega ministra namreč tudi zdaj nič ne moti spominska plošča, ki so jo na dunajski vojaški akademiji odkrili Hitlerjevemu generalu Alexandru Löhrju; proteste in zahteve po odstranitvi plošče zavrača z „argumentom“, da na njej ni opozorila na Löhrrovo „zaposlitev“ med drugo svetovno vojno (ko je bil Löhr vrhovni poveljnik nacističnih agresorjev v Jugoslaviji, kjer so ga leta 1947 kot vojnega zločince obsojili na smrt - op. ured.).

Löhrrova „zadeva“ je vendar le eden izmed številnih rjavih madežev, ki se v zadnjem času nevarno množijo in kažejo, kako Avstrija vedno bolj predrzno krši tozadevne obveznosti iz državne pogodbe.

ZVEZA
KOROŠKIH
PARTIZANOV

vabi na

spominsko svečanost

ki bo v nedeljo 2. februarja 1986 (ne 9. februarja, kot je bilo prvotno objavljeno!) ob 11. uri na pokopališču v Svečah ob grobišču narodnega heroja Matije Verdika-Tomaža in soborcev.

Na sporedu: polaganje vencev, nagovor in kulturni program.

Počastimo z našo udeležbo spomin mrtvih junakov, ki so darovali življenje za svobodo v borbi proti fašizmu.

Glavni odbor

A. Malle: Združimo naše pedagoške sile!

Odgovori politikom, ki kličejo pedagoge na pomoč

Kdo bo našel rešitev za izhod iz trenutne razprave o dvojezičnem šolstvu? Politiki sedaj kličejo pedagoške strokovnjake na pomoč in upajo, da bodo našli „rešitve ustrežajoče, predstavam, ki so pač v deželi.“ Kakšne pa so predstave v deželi?

Že od leta 1958 naprej smo koroški Slovenci pisмено in ustmeno seznanjali koroško in avstrijsko politiko z našimi šolskimi predstavami. Tudi te predstave so koroške!

Vodjo Slovenskega znanstvenega inštituta v Celovcu, dr. Avguština Malleja, smo vprašali kako si on predstavlja izhod iz trenutnega položaja.

SV: Več kot dve desetletji pišemo Slovenci stališča in dajemo vloge na spreminjajoče se avstrijske zakone, pa ni bilo pozitivnega odmeva. Sedaj, ko so nasprotniki manjšine ponovno razburkali šolsko vprašanje pa naj spet enkrat „povemo kaj hočemo“.

A. Malle: „Vse te naše predstave so v zadnjih letih dosegle že obseg nekaj sto strani. Maja preteklega leta smo koroški Slovenci sprejeli tudi reformni koncept, vse to bi moral poznati tudi predsednik deželnega šolskega sveta, Leopold Wagner.“

Prej - npr. na spomenico iz leta 1958/59 - dejansko sploh niso reagirali. Tudi na vrsto naših predlogov, ki jih je potem v glavnem pisal dr. Franci Zwitter, niso reagirali; niti v tej ali drugi obliki v javnosti. Zdaj v zadnjem času, ko se širi krog tistih, ki se bavijo z dvojezičnim šolstvom, pa v neki obliki reagirajo. Čeprav le bolj na upravno-administrativni ravni, saj še nihče ni rekel kaj o vsebini dvojezičnega šolstva (kako naj pridobi na kvaliteti tako za enojezične kot za dvojezične učence). Razen inšpektorja Wiegeleta nobeden ni zavzel vsebinskega stališča, in še to je bolj internega značaja.

Toda z reformnim konceptom smo sprejeli dokumente, na podlagi katerih bi morala nadaljevati delo tudi manjšina sama. Sestavni del reformnega koncepta je tudi nek forum, ki se bi moral stalno ukvarjati s šolskim vprašanjem. Pomagal naj bi pa tudi vzpostaviti stalno komunikacijo s političnimi strukturami, ki dejansko odločajo.

SV: Kakšen „svet“ naj bi to bil?

A. Malle: Mislim, da bi bilo zelo potrebno, če bi zaživel „izobrazbeni svet (Bildungsrat) za manjšinsko šolstvo“. Tudi v primeru, da bi bilo mogoče ustanoviti takšen svet le v okrnjeni obliki, bi kljub temu prišli do prvega takega

Izobrazbeni svet:

Sestavljen naj bi bil svet iz zastopnikov deželnega šolskega sveta, učiteljev in staršev, izobrazbenih inštitucij, Pedagoške akademije, Celovške univerze, Slovenskih centralnih organizacij in Slovenskega znanstvenega inštituta. Kot svetovalno bi lahko pomagali tudi strokovnjaki iz inozemstva.

Naloge: stalno spremljati šolsko razpravo; razpravljati o rezultatih znanstvenih razprav; organizirati posvete z izobraževalnimi politiki in govorniki strank; organizirati delo za javnost; skrbeti za reševanje konfliktov in za čimbolj nebirokratski potek reformnih iniciativ.

Oblast je močno organizirana administrativno, in ni dala še vsebinskih odgovorov. Pri nas je obratno, mi moramo izboljšati upravno-organizatorično delo.

forumu, ki bi stalno spremljal to dogajanje na šolskem področju in seveda bi iznašal tudi svoje predloge.

Moramo vedeti, da ni problematična samo dvojezična šola, ampak da je v nevarnosti celoten izobraževalni sistem za slovensko narodno skupnost!

Poleg tega navajamo v našem konceptu tudi nekaj stvari, ki bi jih lahko avtonomno izvajali. Seveda ob kvalitativni pomoči strokovnih delavcev celovške univerze. Ta krog pa je treba razširiti tudi na druge avstrijske pedagoge in na pedagoge v Sloveniji!

Postaviti moramo nek koncept prioritete (kaj hočemo politično - podrobno - doseči, in potem tisti del, ki ga lahko sami izvajamo, mimo vseh trenutnih političnih diskusij, res izvajati. S tem bi ojačili tisto raven pedagoškega dela, ki ga stalno zahtevamo, na katerem se bi morala razvijati vsa diskusija. S tem bi lahko še bolj postavili v ospredje te pedagoške aspekte.

SV: Sedaj politiki hočejo, da naj bi jim pedagogi pomagali. Kaj mislite o tem?

A. Malle: Pedagogi v okviru svojih kompetenc lahko pomagajo. Ni pa organizacijske strukture, in tudi ne finančnih predstav. Ne moreš zahtevati, da to pedagogi v nedogled delajo za „boglonaj“. Za tem mora biti jasen organizacijski in finančni koncept, ki sega od predšolske vzgoje, gor do dopolnilnega izobraževanja učiteljev in seveda tudi do izobraževanja odraslih. Kako hočemo drugače starše organizirati in pritegniti v razpravo, če ne s sistematičnim izobraževanjem? To seveda zahteva osnovna finančna sredstva.

Tu morata obe osrednji organizaciji ali ta izobrazbeni svet izdelati jasne predstave. Brez teh ne gre. Drugače bomo pač občasno prirejali neke določene razprave, ki pa nimajo nobene kontinuitete. Tudi z našim časom moramo pač ekonomsko delati!

Pospeševanje manjšine pomeni demokratizirati družbene odnose

Pogovor z državno sekretarko za ženska vprašanja
Johanno Dohnal

Slovenski vestnik se je pogovarjal z državno sekretarko Johanno Dohnal. Pri tem je pogovor tekkel predvsem o ženskem vprašanju, o politiki zaposlovanja, o nerazvitih regijah, o vplivanju gospodarskih in družbenih sil, o Koroški, o manjšinskih zadevah in o pojavih desnega ekstremizma. (Zaradi omejenega prostora smo primorani, da razgovor objavimo v skrajšani boliki - op. ured.).

Ob vstopu v sekretariat za ženska vprašanja pri uradu zveznega kancelerja človeka prevzame najprej pravcata vizija velike zaposlenosti in stresa: sodelavke državne sekretarke pri telefonih, kupih aktov in papirja, pisalnih strojih in računalniških terminalih. Kdo si lahko predstavlja toliko dela z žensko politiko in problemi, ki jih nakaže? In kdo je človek, ki se spopada z vsemi temi zadevami?

Bistveni dejavniki za angažiranost Johanne Dohnal so bili pojavi tako imenovanega novega ženskega gibanja na začetku 70-ih let ter njena politična dejavost v okrajnih in deželnih organizacijah dunajske SPÖ in v mladinski organizaciji Kinderfreunde. Postopoma se je vsebolj soočala s problemi žena v današnji družbi, spoznavala razne ženske skupine in se poglobljala v žensko (teoretično) literaturo. Od leta 1979, ko ji je bivši zvezni kancler Kreisky v svojem kabinetu dodelil funkcijo državne sekretarke, je v okviru urada zveznega kancelerja pristojna za ženska vprašanja.

Toda že kar na začetku pogovora je objasnila svoja delovna izhodišča: „Žensko vprašanje ni ločeno od celotne politične situacije, zato se bavim tudi z zadevami, ki jih na prvi pogled ni mogoče imenovati ravno ženske zadeve...“

Žensko vprašanje ni ločeno . . .

SV: Žensko vprašanje torej pojmuje v širšem smislu kot del vseh stremeljenj po demokratizaciji naše družbe?

J. D.: Te formulaciji vsekakor pritrjujem. Družbene probleme lahko pojmujejo kot gonilo, v katerem so vsi deli med seboj povezani - kakor eno kolesce z drugim. Ženskega vprašanja ni mogoče videti ločenega od drugih vprašanj, zato se prizadevam tudi za skrajšanje delovnega časa. To je tudi vzrok, da se bavim s potekom gospodarskih in drugih procesov - kakšne posledice imajo predvsem za ženske, kakšne družbenopolitične smernice določajo cerkev in konservativne sile itd. Vsa družbenopolitična dogajanja imajo posledice za človeka in njegove življenjske razmere, določena dogajanja pa imajo prav posebne posledice za ženske. Tudi v zunanji politiki, če vzamemo na primer pomoč industrijskih držav deželam v razvoju: kakšne posledice ima za prebivalstvo teh dežel, kako vpliva na življenje tam-

kajšnjih žensk? Žensko vprašanje je torej tesno povezano z vsemi družbenopolitičnimi in gospodarskimi vprašanji.

SV: Rahlo ste nakazali pomembnost ekonomskih razmer, ki po svoje vplivajo na vsak družbeni razvoj. Odločilno tudi na vlogo ženske v naši družbi. Kakšni so zdaj specifični problemi žena v regijah, ki ne dohajajo poprečnega avstrijskega gospodarskega razvoja? Vzemimo za primer Koroško ali južno Štajersko, za kateri je značilna gospodarska zastalost in s tem povezana visoka migracija delavstva. Slabe ekonomske razmere v takih regijah imajo gotovo tudi negativne posledice za žensko prebivalstvo?

Zapostavljanju lahko sledi odkrito nasilje

J. D.: Posledice za življenjsko situacijo teh žensk so vsekakor očitne. Splošnemu zapostavljanju - npr. pri plačah - se pridružijo v takih regijah še drugi specifični problemi. Žena postranskega kmeta se mora poleg običajnih obveznosti - gospodinjstvo, vzgoja otrok - še v polni meri posvetiti delu na kmetiji. Omejene možnosti zaposlitve stopnjujejo odvisnost žene v družini in zakonu. Slabi gospodarski pogoji zapostavljanje in odvisnost le še stopnjujejo, vsek pa je lahko odkrito nasilje do žensk, ki se ga le-te niti ubraniti ne morejo, saj jim že omenjene razmere tega ne dopuščajo. Poseben problem je pomanjkanje komunalnih stanovanj, kadar žena zaradi družinskih ali drugih konfliktov ne more ali noče več živeti pod skupno streho z moškimi.

SV: Socialna raven žena v takih regijah torej upada vzporedno k socialni ravni celotnega prebivalstva. Je vaš sekretariat soočen s konkretnimi problemi v takih regijah? Kakšni so ukrepi?

J. D.: S problemi take vrste smo stalno zaposleni. Prizadete ženske čestokrat prihajajo po nasvete k nam v sekretariat, s svojimi sodelavkami pa se tudi sama podam v problemske regije, da na mestu samem skušamo pomagati. Naše ukrepanje je različno: mnogokrat pomagamo neposredno prizadetim osebam, kadar pa se podobni problemi začnejo kopičiti, skušamo najti generalne možnosti rešitve, se pravi, da ukrepamo tudi na politični ravni.

SV: V zvezi s stremeljenji po demokratizaciji družbe se poleg prizadevanja za enakopravnost žensk pojavljajo tudi prizadevanja narodnih manjšin za doseg enakopravnosti. Oboje je mogoče pojmovati kot barometer za demokratičnost odnosov. V koliko so možne konkretne primerjave ženskega vprašanja z manjšinskimi?

Ravnanje z manjšinami je merilo zrelosti družbe

J. D.: Taka primerjava je gotovo ustrežna, čeprav moram opozoriti na neko bistveno razliko: ženske predstavljajo večino našega prebivalstva, drži pa, da družba ravna z njimi tako, kakor da bi bile v manjšini. S samim pojmom „manjšina“ ne bi vedela kaj početi, saj lahko izhajam iz tega, da vsi živimo v isti deželi in da je povsem naravno, da za skupino, ki se npr. pojmuje kot manjšina, veljajo drugi

(Dalje na 7. strani)

Pliberk: Koalicija forsira le mesto

Soglasno je pliberški občinski svet sprejel redni proračun za leto 1986 v višini 47,6 milijona šilingov. Vendar se pliberška koalicija med SPÖ in ÖVP preveč osredotoča le na mesto, to je izzvenelo iz vrst predstavnikov pliberške Enotne liste. Čeprav

SJ: VÖEST, rakete in KHD

Privatizacija podržavljenih podjetij ne more biti izhod iz trenutnega težkega gospodarskega položaja, sta soglasno poudarila predsednika koroške in avstrijske socialistične mladine, Peter Kaiser in Alfred Gusenbauer, ob predstavitvi letnega programa. Izgube, ki jih ima sedaj VÖEST je treba kriti z dobičkom iz drugih področij podržavljenega gospodarstva. V bodoče pa potrebuje Avstrija na tem področju najposobnejše strokovnjake, ki niso nameščeni po strankarskopoličnih vidikih. Prav tako pa potrebuje podržavljeno gospodarstvo dolgoročno načrtovanje, ki upošteva tudi potrebe obrobni področij.

Novega armadnega komandanta, ki je zahteval najmodernejše rakete za avstrijsko zvezno vojsko, je Gusenbauer kritiziral, češ da popolnoma zanemarija koncepcijo milice, ki postavlja v ospredje človeka in vrednote, ki jih naj bi branil. Socialistična mladina je zato izdelala tudi načrt za delo v vojaščini in ga titulira z naslovom „Socialisti v vojsko!“

Profitašistično delo bo poleg drugih številnih akcij na Koroškem letos za SJ poglavitnega pomena za socialistično mladino. Skupaj s Slovensko mladino in drugimi mladinskimi organizacijami se bodo temeljite bavili s politiko KHDja, ki je usmerjena v getoizacijo Slovencev in v njihovo asimilacijo. Gusenbauer je zavrnil novo strategijo KHD-ja, ki npr. v zadnjem „Ruf der Heimat“ sklicujoč se na „socialistična načela“ zahteva odstop Kaiserja, ker je leta branil pravice koroških Slovencev (glej tudi pismo Gusenbauerja na stran 8).

morajo vse občine vedno bolj štediti s svojimi sredstvi in je proračun zategadelj bolj uradniški, sta na nekaterih postavkah opaža večje zanimanje za mesto in manjša pozornost okoliškim krajem.

„Med mestom Pliberk in periferijo vidimo usodno povezanost“ je na seji dejal mandatar EL Andrej Wakounig, in med drugim predlagal, da se upoštevajo tudi drugi kraji: čimprej naj se asfaltira cesta do kraja Breg ter med Sv. Lucijo in Dobom; pravtako pa je treba izgraditi pločnik od glavne ceste pri Šmihelu do kolodvora. Koalicija tudi ni bila pripravljena dvigniti delež za kmetijski referat, ki ga vodi bivši podžupan Mirko Kumer, za skromnih 5.000,- šilingov.

S sredstvi proračuna bodo začeli obnavljati in preurejevati osnovno šolo, graditi otroški vrtec in kriti stroške novega športnega igrišča - vse v Pliberku.

Kritične opombe je imela EL tudi pri sklepanju finančnih podpor krajevnim društvom. Ni se zadovoljila s predlogom, da dobi Jauntaler Trachtengruppe iz Libuč 45.000,- šil., godba na pihala iz Šmihela pa le 10.000,- šilingov; zato je EL predlagala še dodatno dotacijo za šmihelsko godbo, saj tudi ona potrebuje obleke in nove instrumente.

V ostalem so bili sprejeti sklepi za povišanje pristojbin, za odvajanje smeti, za trg in za občinsko gradbeništvo (Bauhof).

SLOVENSKI VESTNIK 40 LET

Že v zadnji številki smo zapisali, da obhaja naš list v tem letu štiridesetletnico neprekinjenega izhajanja in da bomo ta jubilej „počastili“ z raznimi akcijami, ki naj bi nam pomagale širiti krog naročnikov in bralcev kakor tudi sodelavcev Slovenskega vestnika.

Ena teh akcij je

nagradno tekmovanje za pridobivanje novih naročnikov.

Tekmovanje traja do 31. maja 1986 in pri njem lahko vsakdo sodeluje. Vsak, ki bo do takrat pridobil novega naročnika, bo udeležen pri razdelitvi nagrad, ki jih bomo pripravili v ta namen; čim več novih naročnikov bo kdo pridobil, toliko več izgledov bo seveda imel pri žrebanju teh nagrad. Poleg tega pa bomo za tistega, ki bo v okviru tega tekmovanja pridobil največ novih naročnikov, pripravili še posebno nagrado. Več o nagradah bomo še poročali v prihodnjih številkah.

Sodelovanje pri tekmovanju v pridobivanju novih naročnikov se bo vsekakor izplačalo. Zato že zdaj vabimo bralce, da se v krogu svojih prijateljev in znancev pozanimajo, kdo še ni naročnik Slovenskega vestnika. Pokažite mu naš list, povejte mu, kaj vse iz njega izve, kdor ga redno prebira - prepričani smo, da ga ne bo težko nagovoriti, da se tudi sam naroči nanj.

Kot nov naročnik v smislu tega tekmovanja velja vsakdo, ki bo Slovenski vestnik ali sam ali preko druge osebe naročil in najkasneje do 31. maja 1986 vsaj za eno leto poravnal naročnino, ki letno znaša 250 šilingov. Naročilo nam lahko sporočite v obliki pisma, ali dopisnice, sicer pa bomo objavili tudi še posebne naročilnice, ki jih boste lahko uporabili pri pridobivanju novih naročnikov.

Več o tej akciji bomo še poročali, že zdaj pa vas vabimo k sodelovanju pod geslom, ki je že pred dvajsetimi leti veljalo pri podobni akciji: „Vsak naročnik pridobi novega naročnika!“

Slovenski koledar 1986 - živa vez s Slovenci po svetu

Med številnimi koledarji, ki smo jih prejeli v oceno, je tudi Slovenski koledar 1986, vsakoletna edicija Slovenske izseljenške matice v Ljubljani. Slovenski koledar 1986 ni le reprezentančna knjiga, vezana v celo platno in opremljena s številnimi barvnimi in črno-belimi slikami ter tiskana na izbranim papirju, ampak pomeni tudi živo vez med Slovenci v matični Sloveniji in po vsem svetu.

V Slovenskem koledarju pridejo do besede številni predstavniki družbeno političnih organizacij in ustanov SRS, kakor tudi slovenski rojaki, ki živijo in delujejo v raznih deželah, kjer jim je slovenska beseda in vez z matično domovino življenjska potreba. V člankih piscev iz Slovenije pridejo do besede politiki, kulturniki, pesniki in pisatelji, ki rojake v

tujini seznanjajo z dogodki in dosežki slovenskega naroda v preteklem letu, medtem ko se slovenski izseljenci oglašajo iz raznih držav in bralcem opisujejo svoje delo in delo slovenskih društev v tujini. Tako med avtorji prispevkov najdemo imena kot so Dušan Sinigoi, Ciril Zlobec, dr. Dušan Nečak, Jože Petelin, Vlado Šlamberger, Anna P. Krasna, Mihael Kuzmič, Louis Kaferle, dr. Matjaž Klemenčič in drugi.

Tokrat je v Slovenskem koledarju precej člankov o raznih obletnicah, seveda je med njimi najpomembnejša 40-letnica ustanovitve prve slovenske vlade, kakor obletnice ustanovitve in delovanja raznih slovenskih društev v svetu. Govora pa je tudi o

trenutni gospodarski situaciji Jugoslavije; nekaj prispevkov pa je napisanih v angleščini.

Slovenski koledar, s podnaslovom Koledar za Slovence po svetu, je 33. letnik, uredili so ga dr. Mirko Jurak, Janez Kajzer, Marko Pogačnik, Jože Prešeren, Mila Šenk in Mitja Vošnjak. Čtivo (na 240 straneh) je vseka-kor zanimivo tudi za nas zamejske Slovence in vse, ki se zanimajo za življenje Slovencev v svetu, saj vsi skupaj - in vsak po svoje - prispevajo k razvoju slovenskega naroda doma in v tujini. Slovenski Koledar je možno kupiti oz. naročiti tudi v knjigarni „Naša knjiga“ v Celovcu ali pa pri Slovenski izseljenški matici v Ljubljani.

○○○○

Med koledarji, ki smo jih prejeli v oceno seveda ne moremo prezreti Koledarja Družbe sv. Mohorja za leto 1986, katerega je izdala s svojo tradicionalno knjižno zbirko.

V podrobno ocenjevanje Koledarja MD se tu ne bomo spuščali, ker ima večina bralcev Koledar in knjige že v rokah in lahko sami po svoje ocenijo vsebino Koledarja oz. knjig. Ob tej priložnosti pa ne moremo mimo dejstva, da je del vsebine Koledarja MD posvečen domobranskim beguncem in ljubljanskemu škofu Rožmanu. Ne moremo verjeti, ko o Rožmanu pravi: „Slovenski narod skuša najti bolj objektivno sliko o dogodkih med drugo svetovno vojno in po njej. Lik škofa Rožmana izstopi pri tem vedno močnejše kot lik duhovnika, ki je nadvse ljubil slovenski narod, mu zvesto stal ob strani tudi v najtežjih dneh njegove zgodovine, mu dajal oporo do zadnjega...“ Kajti neiz-

podbitni dokumenti pravijo drugače, saj pričajo, da se je domobranska vojska in škof Rožman povezal in sodeloval z Hitlerjevo osvajalsko vojsko. Vsemu svetu je znano, koliko milijonov življenj (tudi mnogo duhovnikov) je umrlo pod terorjem nacizma. V Koledarju MD pa Rožmanovo početje in kolaboriranje domobrancev z okupatorjem prikazujejo kot akt političnih oz. ideoloških nesoglasij ter jih „tolmačijo“ kot „boj proti komunističnemu terorju.“ Takemu potvarjanju zgodovinskih dejstev pač lahko verjame samo tisti, ki res ne pozna zgodovine in boja Osvobodilne fronte.

Prepričani smo, da se bodo oglasili poklicani zgodovinarji ali borci, ki so bili priče zločinov, katere so zagrešili okupator in njegovi kolaboranti nad trpečim slovenskim ljudstvom v času zadnje vojne ter nevede bralce seznanili z resnico.

A. Kham Pičman razstavlja v Celovcu

V Mohorjevi knjigarni so v ponedeljek odprli likovno razstavo slikarke Alenke Kham Pičman iz Kranja, sicer pa docentke za risanje in osnove oblikovanja tekstilij na FNT tekstilna tehnologija Univerze E. Kardelj v Ljubljani.

Umetnica, ki ima za sabo že številne razstave doma in v tujini, v Celovcu prikazuje cikel slik izdelanih v jedkanici in barvni akvatintni. Grafike na temo spomini na Kokrški log so drobni grafični zapisi, preprosti po svoji oblikovni zamisli in morda prav zato občutljivi posredovalci avtoričnih razpoloženj. Krajinska predmetnost je do kraja izčiščena, izražena je samo s črtami in barvnimi toni. Obe sestavi imata simboličen značaj.

Slikarka, ki je po izobrazbi arhitektinja, se posveča dvema področjema, ki vsako zase zahteva človeka. Morda je zaradi suhe stvarnosti, ki jo pogosto izraža študij arhitekture, v svojem slikarskem delu najprej posegla po bolj realistični motiviki.

Njene čiste krajine s figurami govore o umetnici, ki pozorno in s srečno roko izbira tiste poudarke, ki govore o dogajanjih v človekovi duši.

Razstavo, ki bo odprta do 13. februarja 1986, je možno ogledati med običajnim obratovanjem knjigarne; ljubiteljem likovne umetnosti priporočamo, da si jo ogledajo.

IZ DRUGIH ČASOPISOV

Celovski zvon (lastnica in založnica je Mohorjeva družba v Celovcu) je v zadnji, decembrski številki objavil med drugim tri članke, ki so jih napisali dr. Ciril Žebot, torontski škof Alojzij Ambrožič in Andrej Capuder. Vsi trije prispevki premišljajo o istem, in sicer o narodni spravi, ubrani pa so podobno kot uvodni verz v isti reviji natisnjene pesmi strah in up avtorja Stanislava Klepa, ki si na primer želi „za Domovino padlim obelisk, pomnik Slovencev Zmag in zmot...“

Tema ni nova.

Ciril Žebot je namreč znan po tem, da je v sedemdesetih letih postavil tezo o narodni spravi, pri kateri morata obe strani (poraženci in zmagovalci) priznati svoje napake, se z bogati in si razdeliti oblast. Andrej Capuder piše prav tako o sprtih straneh med NOB, poskuša se s pomočjo moralne občutljivosti in najgloblje človeške etike dvigniti nad njiju kot vnet zagovornik narodne sprave oziroma pomirjenega zgodovinskega spomina. Kje so njegove simpatije, pa nedvoumno pove njegova sklepna misel, da „nam danes ni povsem jasno, kje je zmaga in kje je poraz“. Škof Alojzij Ambrožič govori o notranjih dilemah dobrih katoličanov, ujetih v kletko nacizma in komunizma. Zanj so partizani samo slabo, nič pa noče vedeti o grozodejstvih narodnih izdajalcev.

Obsežnejše citiranje zamisli in raznovrstnih sodb o narodnoosvobodilnem boju, o revoluciji, o komunizmu, o narodni spravi in še o čem, kar piše v Celovškem zvonu oziroma v omenje-

Nič ne more zabrisati bridke resnice, da so si razni Žeboti, Javorniki, Debeljaki in njim podobni nekoč prek svežih grobov podajali roke z nacisti, z esesovci. Poučno in značilno je na primer to, da je celo tak antikomunist, kot je bil Winston Churchill, znal razlikovati, kdo se je v drugi svetovni vojni boril za to, da bi ohranil čistost obraza in čisto vest pred samim seboj in zgodovino, in kdo je bil na strani Hitlerja, največjega zločinca vseh časov.

Kdor NOB in partizane zmerja s tolpo in divjaki, žali in pozablja, koliko Slovencev je sodelovalo v narodnoosvobodilnem boju, pozablja, da je okupator izgnal več kot 50.000 Slovencev, da so NOB predstavljali ubiti po zaporih in taboriščih, da je bila NOB največje slovensko kulturno dejanje. Naši pesniki so opevali junaštvo in bolečino tistih, ki so bili na strani NOB. Naši najboljši likovni umetniki so zapustili narodu najbolj nazorna pričevanja o zločinih okupatorja in njegovih pomočnikov.

Nekatera dejstva - in sicer najbistvenjša - je potemtakem zgodovina že zdavnaj jasno dognala in dokazala, in to brez kakršnihkoli ideologizacij in ideoloških nestrpnosti. To pa ne pomeni, da je zgodovinopisje že v celoti opravilo svojo nalogo. Do NOB oziroma posameznih dogajanj in bližnje preteklosti dolguje popolnejšo interpretacijo.

Vendar pa bi se moral vsakdo, ki noče ločevati med izdajo in uporom, med suženjstvom in svobodo - to pa je bila resnična dilema slovenskega

Komu zvoni Zvon?

nih treh prispevkih, ni potrebno. Ta vrsta sovražnih obsodb slovenskega narodnoosvobodilnega boja, partizanov in vloge KP med vojno je znan. Tudi misel o narodni spravi in o nekakšnem obelisku ni nova. Ne glede na to, kakšno končno sodbo o posameznih dogodkih v revoluciji in po njej bo izrekla zgodovina, je eno zgodovinsko neizpodbitno že zdaj - črta ločnica za moralno vrednotenje ravnanja posameznikov, skupin in institucij v času, ko je bil slovenski narod zapisan smrti, je, kdo je bil na strani naroda in kdo na strani izdaje. Tega dejstva ne more izbrisati noben članek, nobeno „humanistično“ sprenevedanje. Veličine NOB ne more zmanjšati noben pokol domobrancev ali kak drug tragičen dogodek v boju partizanske vojske proti okupatorjem in domačim izdajalcem, za narodovo življenje, za preživetje slovenstva in za njegovo socialno osvoboditev. Kje je morala tistih, ki zdaj vzvišeno delijo moralne lekcije partizanom, ko je bil čas preizkušnje, pa so pustošili po slovenski zemlji v imenu križa, v imenu antikomunizma in v sodelovanju z okupatorjem?

Morda je lahko kdo pod vplivom antikomunistične propagande drugače doživil obdobje po partizanski zmagi. Tako verjetno tudi tototski škof Alojzij Ambrožič, ko je kot 15-letni fant bežal pred partizani. Marsikdo je bežal, čeprav mu ni bilo treba, ker je pač verjel propagandi o „komunistih ubijalcih“. Toda med umikajočo se nemško soldatesko so bili tudi domači izdajalci, ki so se resnično bali narodove sodbe, ker njihova vest ni bila čista.

naroda leta 1941 - zavedati, kje je meja, v presojanju in vrednotenju NOB in revolucije oziroma tiste velike večine slovenstva, ki je takrat izbralo boj na življenje in smrt. To je bilo najvišje in najčistejše moralno dejanje, za katero se lahko in mora odločiti človek v usodnih trenutkih svojega naroda. Nekaj bi morala političnim emigrantom in izdajalcem - pa tudi posameznikom, ki vede ali nevede postavljajo vprašanje narodne sprave zunaj usodnosti časa, v katerem se je na začetku druge vojne znašel slovenski narod - povedati nedavna spontana reakcija med Slovenci, v SZDL, med borci in drugod, na razmišljanja o nekakšni spravi, na predlog o obelisku vsem padlim med vojno. Nad tem bi se morala zamisliti tudi Mohorjeva družba v Celovcu, vsi tisti posamezniki in vse tiste sile, ki želijo nenehno načenjati že razčiščena vprašanja o tem, kdo so bili borci za svobodo in kdo ljudje, ki si narodnega izdajstva nikdar ne bodo mogli sprati s sebe. Dobro se ve, kaj je bila leta 1945 zmaga slovenskega naroda.

Omenjeni prispevki v Celovškem zvonu ali pa njim podobni članki ne prispevajo h graditvi skupnega slovenskega kulturnega prostora in k ohranjanju slovenske narodne identitete, ne glede na to, da deli slovenskega naroda živijo v državah z različnimi ureditvami. Kot da se Celovski zvon spreneveda glede preteklosti zato, da bi lažje špekuliral o narodovi usodi danes in v prihodnosti. Zato Celovski zvon ni dobrodošlo božično in novoletno darilo Slovincem.

Delo, 27. 12. 1985

MLADI ROD

Januar

Januar v kožuh je odet, za sanke, smuči ves je vnet! Podi z otroki se po snegu, z rdečim nosom drsa se po ledu. S snežinkami se zavrti, s snežakom glasno se smeji.

M. Hrobath

To pesem med drugim najdete v novi številki Mladega roda, ki je pravkar izšla. Priporočamo, da si jo nabavite!

Svetovna književnost v lepi besedi Franca Sušnika

Azija je zastopana z Indijci, Kitajci in Japonci. V istem prvem delu knjige so potem še zaokrožena (verjetno tudi dokončno izdelana) poglavja o Egipčanih in Babiloncih, Judih, Rimljanih, Svetem pismu, cerkvenih oče-

Knjiga ima vsega skupaj 308 strani in ji je Tone Sušnik napisal uvod o avtorju na koncu pa je pridana bibliografija Sušnikovih spisov, ta pa je delo Marije Suhodolčan. Format je (žal) nepriročen, saj posnema nepri-ljubljeno velikost šolske knjige.

Sušnikove predstavitve posameznih avtorjev in njihovih del so složene v lepem, pesniško obarvanem slogu, ki je zvečine prav močno oseben in ponekod celo angažiran, kar naj tukaj pomeni, da preveva tekst zavirljiv zanos literarnega poznavalca, ki se kar mimogrede seli v bralčevo zavest. Sušnik nas tudi v tej svoji knjigi o knjigah navduši za marsikatero knjižno stvaritev, ki je doslej mogoče še nismo poznali niti po imenu. Če pa je s tem tako, bo v rokah sprejemljivega ljubitelja lepe besede obrodila žlahten sad. Svo-jemu novemu lastniku utegne postati dragocena in potrebna, tudi v najbolj

HRISTO BOTEV

„Bil je učitelj, medizinec, novinar, ki se je na Ruskem navzel upornega duha; kot hajduški vojvoda je padel v boju za svobodo svojega naroda: 'vojvoda poet', ki je svoje plame-neče besede potrdil s krvjo, da bi pela o njem bodoča pokole-nja in slava njegova, da bi se širila v večne čase'. In njegova pesem je bila goreča bakla revolucionarjem, z njegovo pesmijo na ustih so padali in zmagovali. Dvajset pesmi s patriotičnimi, socialističnimi in intimnimi motivi.“

Dr. Franc Sušnik

vsakdanjem, praktičnem pomenu, kot se je meni priljubila in mi priskočila na pomoč Sušnikova prva knjiga.

Pogrešam zgovorne ilustracije iz predvojnega izdaje. Pogrešam tudi vse tiste Sušnikove vplivne komentarje, ki so me nekoč navdušili za Cervan-

tesa, Calderona de la Barco, Ibsena, Sterna, Voltaira, Hugoja, Bloka, Whitmana, Heineja, Leopardija... Vsega tega in še več v teh izbranih poglavjih ni. Le zakaj ni založnica ponatisnila še teh delov iz prejšnje izdaje in jim dodala pripombo, češ da so iz leta 1936? Za Slovence je to edinstvena knjiga, ker pač nimamo druge za to področje - in takle poseg bi bil torej več kot samo umesten. Dr. Franc Sušnik je bil menda res edini pri nas, ki je mislil na tovrstno knjigo za našo mladino in za najširši krog knjižnih odjemalcev. Zato mu bo tudi ta njegov prikaz leposlovnega „cve-tja iz tujih logov“, četudi nedokončan, v trajno posmrtno slavo.

Med tekstom smo objavili nekaj primerov Sušnikovega sloga iz te njegove zadnje knjige. Ti odlomki naj opozorijo na njegovo iskrovo pripovedniško sposobnost in njegov odlični posluš za najbolj skrite odtene zgodovinskih časov in ljudstev in posameznikov. Pokažejo naj tudi na sugestivno moč njegovih razlag.

Ivan Dolenc (Kanada)

O KITAJCIH

„Štiri tisoč let ali več jim je stara kulturna tradicija; sveta jim je s spomini na dede in pradede.“

Mravljišče ljudi so in ljudstev, skromnih poljedelcev, in cesar je nebeški sin in oče in svečenik s tropom pridvornikov in v pokrajinah severa in juga in vzhoda vladajo upravniki in birokratski mandarin, ki so prilezli na položaje po lestvi državnih izpitov iz konfucijskih nauk.

Še pred Evropo so tiskali knjige, poznali kompas in smodnik, merili pota zvezdam in zbirali učenost in znanje v ogromnih enciklopedijah.

Pojoč in slikovit jim je jezik, vsa v podobah je pisava, kakor jim je tudi misel vsa v podobah. Štirideset ali petdeset tisoč je znamenj, umetnost so in skrivnost...“

Dr. Franc Sušnik

tih, barbarih, menihih, mohamedan-cih, Arabcih, Peržanih, Turkih, vite-zih; ta del sklepa nedopisana beležka o Danteju in njegovi Božan-ski komediji.

Škofiče - občinska seja

Tudi v Škofičah je občinski odbor dne 19. decembra lani razpravljaj o proračunu za letošnje leto. Še prej pa je obravnaval gradnjo deželne ceste od Škofič (Konzum) do Paprač (transportno podjetje Perdacher). K deželni investiciji bo občina sopropevala še pešpot, ki naj zagotovi varnost pešacev. Stroški za pešpot bodo znašali približno milijon šilingov, med gradnjo pa bodo v zemljo še položili kabel za električni tok za cestno razsvetljavo. Skupni stroški bodo znašali 1,6 milijona šilingov. Pešpot bo široka 1,5 metra, tudi odkup zemljišč je bil že urejen.

Do večje razprave je prišlo tudi pri predlogu večinskih frakcij za povišanje sejnine. Predlog so utemeljevali s tem, da ima škofiška občina najnižjo sejinno na Koroškem. Občinski odbornik EL Herman Jäger pa je dejal, da se dobro spominja tistih časov, ko sploh ni bilo sejin. Delo občinskega odbornika je idealistično v dobrobit vseh občanov. Sicer pa, je dejal Jäger, da se bo priključil sta-

lišču večine. Zato so tudi sklenili neznatno povišanje sejnine, ki pa je še vedno pod koroškim povprečjem.

Soglasno so sklenili proračun, ki je izenačen in predvideva dohodke in izdatke v višini 15,5 milijona šilingov. Pri dohodkih se najbolj vidi, da občina živi od turizma, saj je predvideno za turistično takso 600.000, za davek za pijačo 950.000, in za zemljiški davek 490.000 šilingov dohodka.

Pri izdatkih bo največ šlo za gradnjo cest (1,15 milijona), za vzdrževanje šolskih ustanov (1,16 milijona) in za podporo gospodarstvu (778.200). Povišali so podporo kulturnim društvom na 68.000 šil., tako da bo sedaj dobilo vsako društvo 4.000 šilingov podpore (prej 3.000). Odborniki so zavrnili predlog ÖVP, da se subvencionira 10. oktobrska prireditve, ki jo prireja Landjugend, pri čemer je podžupan Pavel Skant menil, da se ne spominja, da bi kedaj občina kako slično prireditve finančno podprla. Božičnico KOV so podprli s

3.000 šilingi, za socialno potrebne občane pa so namenili 11.000 šilingov. Sejo so zaključili z božičnimi in novoletnimi čestitkami frakcijskih voditeljev. V imenu EL je Herman Jäger vsem odbornikom in navzočim poslušalcem izrekel najboljše želje ob božiču in novem letu.

SPD Herman Velik Sele-Kot

● Smučarska tekma

Že drugič je Slovensko prosvetno društvo „Herman Velik“ na Kotu organiziralo smučarsko tekmo za spominski pokal „Herman Velik“. To tekmovanje je izključno za šolarje na Kotu. Pobudnik in izvajalec te tekme je podpredsednik našega društva Franci Kropivnik.

Namen takšnega športnega srečanja je, da se vsaj enkrat na leto posveti vsa pozornost tudi mladini, to se pravi, da društvo priredi takorekoč prireditve, ki je posvečena najmlajšim. In res, otroci so težko pričakovali ta dan in ko je bilo tako daleč, je vsak po svoji moči dal vse od sebe. Tudi starši so prišli in navijali in spodbujali vsak svoje. Izid smučarske tekme objavljamo na 8. strani.

● Zdravniško predavanje

V okviru predavanj, ki jih nudi Zveza slovenskih žena, smo v soboto zvečer v ljudski šoli na Kotu imeli zopet priložnost prisluhniti izjavanju dr. Toma Hribernika.

Tokrat se je posvetil zdravi prehrani, s katero se lahko pozdravi veliko bolezni. Dejal je, da bolezni ni sovražnik, ampak prijatelj, ki nas opozarja, da zdravje popušča in da je pač treba nekaj ukreniti oziroma spremeniti. Vsi smo pravzaprav ugotovili, da je način našega prehranjevanja napaden, da preveč uživamo svinjskega mesa oziroma sploh mesa, premalo žitaric in da ne pazimo na to, da bi vzpostavili ravnotežje pri izbiri hrane. Svoje predavanje je dr. Hribernik zaključil z besedami Hipokrata: „Naj ti bo hrana zdravilo in zdravilo naj ti bo hrana“.

Tragičen konec odprave na južni tečaj

Pred kratkim smo poročali v našem listu (20. 12. 85), da se je proti južnemu tečaju na Antarktiki podala avstrijska alpinistična odprava, ki jo sestavlja 6 oseb.

Pred dnevi pa smo zvedeli, da se je ledolomilec, na katerem so se nahajali naši odpravljenci, potopil. Skupno je bilo na ladji 21 ljudi. Imeli so izredno srečo, da so jih iz obupnega položaja rešili ameriški helikopterji.

Dr. Kurt Steyrer obiskal tovarno celuloze Obir

„V primeru, da bom izvoljen za državnega predsednika, bom zastopal vse Avstrije neglede na versko, svetovnonazorsko ali narodno pripadnost.“ To je med drugim povedal prejšnji sredo na obisku v tovarni celuloze OBIR dr. Kurt Steyrer, kandidat za državnega predsednika, v okviru svojega volilnega obiska na Koroškem.

Steyrer je govoril o svoji povezanosti z delavstvom in zbranim delavcem obljubil, da se bo z vsilo silo zavzemal za delavske zadeve. V pogovoru s poslovodstvom podjetja pa je dr. Kurt Steyrer dejal, da je zelo rad pripravljen pomeniti se o problemih varstva okolja, čeprav ni več minister za zdravstvo in varstvo okolja. „Obljubljam vam, da bom po svojih možnostih vplival na to, da bo tovarna Obir deležna vseh subvencij za izgradnjo čistilne naprave, kar je za obstoj podjetja in s tem za ohranitev delovnih mest ob meji nujno potrebno,“ je dejal dr. Kurt Steyrer. V ta namen se bo povezal z novim ministrom za zdravstvo in varstvo okolja Franzem Kreuzerjem.

S pozdravno pesmico v slovenskem in nemškem jeziku sta dr. Steyrer-ja razveselila šolarja Franciska Novak in Bernhard Schwarz.

Medobčinsko srečanje Pliberk - Ravne

V petek, dne 27. 12. 1985 so se na mejnem prehodu Holmec zopet srečali zastopniki mestne občine Pliberk, predstavniki skupščine občine Ravne ter zastopniki carine in milice iz teh dveh občin. Pri teh že tradicionalnih srečanjih, ki dve občini izmenoma nastopata kot gostitelj. Letos je bil na vrsti Pliberk in po pozdravu na meji, smo se odpeljali v Šmihel na skupno večerjo v gostilno Loser.

V svojem pozdravnem govoru je pliberški župan Franc Mikusch prinesel do izraza, kako važna so taka srečanja tudi preko meje, ker zagotavljajo mir in dobre sosedske odnose. Predsednik skupščine občine Ravne Maks Večko je prav tako pozdravil takšna srečanja, ker je za dobre sosedske odnose potrebno, da sosed sosedu pozna. Vsak je drugemu voščil srečno, uspešno ter zdravo novo leto in s tem je bil uradni del večera zaključen.

Ni se pa zdelo gospodu županu in tov. predsedniku vredno, le z besedico omeniti slovenske narodne skupnosti. Le iz te pa so svojčas izšle iniciative za ta sreča-

nja. Seveda je od tega časa že nekaj let in nekateri pač hitro pozabijo. Namen teh srečanj pa je prvotno bil, da se ob koncu leta napravi neka „bilanca“ med sosedoma. V tej „bilanci“ pa naj bi zelo važno vlogo igrali koroški Slovenci, ki so ud med dvema narodoma. V vsaki bilanci so odprte terjatve in nepokrite obveznosti neprijetne in nihče ne govori rad o njih. Da je pa treba vsako bilanco izravnati pa tudi vsi vemo. V našem primeru je to dvojezični vrtec v Pliberku, dvojezični napisi v šolah, deloma še dvojezični topografski napisi v raznih vaseh in drugo. Torej gospod župan in tov. predsednik izravnajmo bilanco, sicer bo zanemarjeni ud med narodoma enkrat obrabljen in počil.

Jurij Mandl

ČESTITAMO

Izobraževalni tečaj za medicinsko-tehnično-laboratorijsko službo v celovski bolnišnici sta uspešno zaključili in s tem diplomirali Draga Janežič iz Celovca in Marija Kristof iz Šentpetra pri Šentjakobu v Rožu.

Novimi dipl. med. sestrama iskreno čestitamo.

Prireditve

OBIRSKO

KONCERT

v soboto 18. 1. 1986 ob 20. uri pri Kovaču na Obirskem
Nastopajo: MePZ z Radiš - vodi Stanko Wrulich
Obirsko vižarji
trio Pavlič
Prireditelj: Alpski klub „Obir“ na Obirskem.

DUNAJSKI KROŽEK

vabi na predavanje z diskusijo
„VSE BLAGOSLOVE TEBI LJUBLJANA“
v petek 24. 1. 1986
Večer narodne pesmi - poje MPZ Dunajskega krožka, pod vodstvom Aleša Schusterja.

CELOVEC

Narodni svet koroških Slovencev in Krščanska kulturna zveza vabita na

PODELITEV

VIL. TISCHLERJEVE NAGRADE REKTORJU JOŽETU KOPEINIGU
v četrtek 23. 1. 1986 ob 19. uri v tischlerjevi dvorani Slomškovega doma v Celovcu.
Spored bo popestril mešani cerkveni zbor iz Šentpetra na Vašnjah

Slovensko planinsko društvo Celovec vabi turne smučarje na

IZLET NA DOBRAČ, 2167 m

v nedeljo 19. 1. 1986 (29. decembra je zaradi slabega vremena odpadel)
Zbirališče: ob 10.30 uri na zgornjem koncu gorske ceste na Dobrač (parkirni prostor na višini okrog 1800 m)
Vrh Dobrača predstavlja posebnost z dvema cerkvama, planinsko postojanko in televizijskim stolpom.

Slovensko prosvetno društvo „Kočna“ Sveče vabi na

PUST S KOČNO

v soboto 25. 1. 1986 ob 20. uri pri Adamu v Svečah.

DOBRLA VAS

V nedeljo 19. 1. 1986 je od 10. do 12. ure v prostorih kulturnega doma predsednik NSKS dr. Matevž Grilc na razpolago v vseh pravnih vprašanjih.

ROŽEK

OBČNI ZBOR

v soboto 25. 1. 1986 ob 19.30 uri Na Kosi na Ravnah pri Rožeku
Prireditelj: Kulturno društvo „Peter Markovič“

DIA-PREDAVANJE O ALPINISTIČNI ODPRAVI NA GRENLANDIJO

- v petek 17. 1. 1986 ob 19.30 uri Na Kosi na Ravnah pri Rožeku
Prireditelja: KD „Peter Markovič“ Rožek in SPD Celovec
- v soboto 18. 1. 1986 ob 19.30 uri v gostilni Kaiser na Ziljski Bistrici

Prireditelja: SPD „Zila“ Ziljska Bistrica in SPD Celovec

PLES IN IZBOR POPEVK

Slovenska uspešnica meseca januarja v nedeljo 26. 1. 1986 ob 14.30 uri v gostilni „Pri Florjanu“ v Vogrčah
Prireditelji: ORF slovenski oddelek, SPD „Edinost“ Pliberk, in Slovenska prosvetna zveza.

VOJNA V VESOLJU - MIR NA ZEMLJI?

Dia-predavanje in diskusija
Walter Schütz (nemško)
v ponedeljek 20. 1. 1986 ob 20. uri v klubskih prostorih Posojilnice
Prireditelja: SPD „Edinost“ Pliberk in Katoliška mladina Pliberk

HODIŠKI PLES

v soboto 18. 1. 1986 ob 20. uri pri Čimžarju v Dvorcu
Za ples igra ansambel „Koroški odmev“
Prireditelj: Slovensko prosvetno društvo „Zvezda“ Hodiše

Slovensko prosvetno društvo „Edinost“ v Štebnu vabi na

FILMSKI VEČER

v nedeljo 26. 1. 1986 ob 19.30 uri v gostišču JUENA na Čepičah pri Globasnici.
Amaterske filme in barvne slike bodo pokazali Janez Elbe, Joško Igerc in Stanko Šest.

CELOVEC

GINNAZIJSKI PLES

v petek 24. 1. 1986 ob 20. uri v Domu sindikata (Delavska zbornica)
Igrajo: ansambel „Lojzeta Slaka“ Carinthia Combo Šok - Zmeda

MENJAVA DENARJA

Stanje v sredo 15. januarja 1986

Za 100 dinarjev dobite	4.20 šil.
Za 100 dinarjev plačate	5.50 šil.
Za 100 lir dobite	0.995 šil.
Za 100 lir plačate	1.055 šil.
Za 100 mark dobite	693.50 šil.
Za 100 mark plačate	709.80 šil.

CELOVEC

RADIJSKI KVIZ

(MLADINSKA ODDAJA - V LIVE)

v sredo 22. 1. 1986 od 20. do 22. ure v ORF-teatru
Prireditelj: RTV - Ljubljana, ORF Slovenska oddaja in KKZ
Sodelujejo: Modestov dom, Slomškov dom, Provincialna, Mladinski dom SŠD, Zavod šolskih sester v Šentupertu, Zavod šolskih sester v Šentpetru

V enotni akciji preprečeti ločevanje! Iz javne seje Kluba slovenskih študentov in študentk na Dunaju

Pretekli petek so slovenski študentje na Dunaju imeli javno sejo v svojem klubu. Razpravljali so o dejavnosti kluba v preteklem letu, o delu, ki ga je vršil odbor ter o programskih in organizacijskih načrtih za bodoče poslovno obdobje. Peter Štern je podal zelo samokritično, a nič manj samozavestno tajniško poročilo, predsednik Gabriel Wutti pa je podal naslednjo politično oceno aktualnih dogajanj:

Težiščna točka klubskega dela v letnem semestru je bila 40. obletnica zmage nad fašizmom, ustanovitve II. republike in 30. obletnica avstr. državne pogodbe. Poleg ostalega klubskega programa smo tozadevno imeli nekaj posrečenih prireditev in akcij (npr. komemoracija v Sivi hiši, manifestacija pred parlamentom), koncert s TPPZ žal ni bil izvedljiv. Kot neko stalno aktualno težišče pa spremlja naše delo problem dvojezične šole na Koroškem.

Dvojezična šola

Temu problemu velja vsekakor tudi v poročilih in ocenah posvetiti več pozornosti, kot pa smo mu je morda posvetili v naši dejavnosti sami. Našega angažmaja v tem vprašanju nikakor ne moremo več primerjati s tistim v letu 1984, ko smo na Dunaju tako rekoč bili glavni nosilec tozadevnega informacijskega in protestnega gibanja. Zato je razveseljivo, da nam je prejšnjo jesen uspelo ob sodelovanju z Južnotirolsko študentsko zvezo problem dvojezičnega šolstva spet postaviti bolj v središče javnih razprav na univerzi in da načrtujemo še vrsto drugih skupnih akcij.

Na splošno lahko ugotovimo, da so akcije osrednjih organizacij, komiteja za obrambo dvojezične šole in drugih dosegle svoj višek v demonstraciji novembra leta 1984. Lansko leto je bilo manj učinkovitih protestov, čeprav ne gre pri tem prezreti iniciativnosti komiteja in celovške univerze. 1985 so bile na potezi v glavnem spet deželna vlada in deželnozborske stranke. Nastali in od njih sopovzročeni konflikt so pričele reševati z vrsto deželnozborskih „strokovnih“ komisij in s tako imenovanimi „hearingi“. Do besede so poleg nemškonacionalnih sil prišli sicer tako Slovenci kot tudi celovška univerza, bilo pa je povsem jasno, da bodo deželni politiki skušali najti skupno bazo raje z nasprotniki skupne dvojezične šole kot pa z njenimi zagovorniki. V tej luči je treba videti tudi Wagnerjevo parolo: **vsakemu tisto šolo, ki jo želi**. Tak raz-

voj je bil predvidljiv, zagovorniki skupne dvojezične šole so bili zopet vse bolj potisnjeni v defenzivo, učinkovitih protiakcij ali ofenzivnih nastopov je bilo vse manj, boj za skupno šolo se vse do zdaj preveč omejuje na publicistično ravan. Skorajda bi lahko govorili o neki resignaciji, če izhajamo iz hipoteze, da bi morale Wagnerjeve napovedi o uvedbi (njegovega) kompromisarskega modela ločenega pouka pod eno in isto streho izzvati na strani zagovornikov skupne dvojezične šole in predvsem s strani slovenskih organizacij masiven odpor. Pa ga do zdaj ni. Naša glavna (in skorajda edina) opora so mnenja in stališča strokovnjakov.

Slovensko prosvetno društvo „Srce“ iz Dobrle vasi vabi

OB 80-LETNICI SLOVENSKEGA PROSVETNEGA DRUŠTVA

- na krog predavanj:
- v nedeljo 26. 1. 1986 ob 14. uri predavanje: Vpliv okolja na zdravje (dr. Matjaž Sienčnik)
 - Družina in jaz (dr. Rožica Pušnik-Sienčnik)
 - v sredo 29. 1. 1986 ob 19.30 uri Podijska diskusija: „ALI BOMO KOROŠKI SLOVENCİ PREŽIVELI?“ Koroški Slovenci med getom in integracijo. Diskutanti: Leopold Wagner, deželni glavar; dr. Matevž Grilec, predsednik NSKS; dr. Marjan Sturm, tajnik ZSO
 - Vodja diskusije: dr. Reginald Vospernik
 - v nedeljo 2. 2. 1986 ob 19.30 uri filmski posnetki iz domačega kraja (Hanzi Lomšek)

Vse prireditve so v Kulturnem domu v Dobrli vasi.

Pedagogi, juristi sociologi in drugi se na raznih univerzah Avstrije in izven nje angažirajo in izpostavljajo za dvojezičnost in za ohranitev skupne šole. Slovenske organizacije temu sledijo, trudijo se nagovoriti in pridol-

biti še širši krog ljudi iz večinskega naroda, pospešujejo informacijsko dejavnost, toda zakaj le se obotavljajo pri pripravi in izvedbi politično-aktivističnih akcij, zakaj se ne poslužujejo novih oblik konflikta in nenasilnega odpora, o katerih je tudi pri nas v klubu še pred kratkim govoril naš prijatelj politolog prof. Pelinka iz Innsbrucka?

Sosveti - skok na kompromisarski vlak?

Z dokončnim odgovorom se vsekakor ne smemo prenatrgati, saj je trenutno še vse odprto. Toda delni odgovor upravičeno lahko domnevamo v neki naši stari hibi: **neenotnosti**. Le-ta očitno vpliva na dogajanja in odločitve tudi ob tako življenjsko važnem aspektu obstoja naše narodne skupnosti, kot je vprašanje dvojezične šole in njene ohranitve. Da bom bolj jasen: če se Narodni svet podaja v špekulacije o vstopu v sosvete, potem to dela - ne glede na to, da vstop že dolga leta iz uporavičenih razlogov odklanjamo - v povsem napačnem trenutku. Šolskega konflikta na Koroškem na tak način ne bo mogoče razostriiti - odločnost naših nasprotnikov in njihova vplivnost v večinskih strankah je preočitna - Po vsej verjetnosti bi bilo ravno njim in tudi avstrijski vladi v veliko zadoščenje, če bi na en mah ujeli kar dve ali tri muhe... S tem v zvezi tudi ne bi bilo pravilno, ubadati se z vprašanjem, ali ne bi imela morebitna ločitev otrok v pouku nemara tudi kake prednosti za nas (boljše obvladanje slov. jezika?, etc.). Ne pozabimo, da je vsaka ločitev neka oblika getoizacije, le-ta pa se stopnjuje v asimilacijo. Tega pa jasno načemo! Situacija je presna, da bi lahko osrednji organizaciji iskali različne poti „rešitve“ in s tem nemara ustvarili znotraj manjšine konflikt, ki bi ga naši nasprotniki koristili po načelu „divide et impera“.

Škodljivost take neenotnosti se je ne nazadnje že pokazala lansko leto spričo obletnice osvoboditve. NSKS in ZSO se žal nista mogli zediniti niti na skupno proslavo, uradna Koroška in uradna Avstrija pa sta tem lažje obhajali praznik antifašistov z glorifikacijo njune manjšinske politike ter s postavljanjem zgodovinskih laži in difamacijo slovenskega osvobodilnega boja, kar pomeni nenazadnje tudi difamacijo naših dandanašnjih prizadevanj za demokratične in enakopravne odnose.

dat, kaj je novega. In tako je našel listek na mizi, ga prebral in kot aktiven podpornik politike Vaterländische Front stvar še toplo odnesel k uredniku heimwehrovskega glasila Mayerju. Ta je še danes pri koroški »Volkszeitung«. Nastal je strašen trušč, napadi sem in tja, tako da smo morali vso stvar tajiti. Policija je v tej zadevi Aichholzerja tudi zasliševala.

Puč je dejansko izbruhnil 25. julija 1934, istočasno z atentatom na Dollfussa. Drugod ga izven Dunaja ni bilo kot samo tukaj na Koroškem, na Štajerskem in v Salzburgu. Kako je pravzaprav do njega prišlo, o tem nisem bil kaj več poučen, pri vsej stvari smo mi stali čisto ob strani. Za sebe pa moram reči, kakor me stvar ni direktno zadevala, vendar tega dogajanja nisem spremljal popolnoma odklonilno. Gotovo tudi ne s simpatijami. Vendar pa je dejstvo, da se mi tedaj nacionalsocialistov še nismo bali in se nismo zavedali, kaj bo iz tega v resnici nastalo. Pač pa je za nas bila neposredna nevarnost Dollfussova diktatura, ta nas je direktno prizadevala. Mene je zlasti skrbel razvoj v slovenskem političnem gibanju, kjer je pristašem avtoritativnega režima uspelo zajeti in pritegniti slovenske laične študente. Saj je duhovščina že vedno med dijaštvom s svojim Marijaniščem imela nekakšen monopol in tedaj mi nismo bili sposobni in smo tudi premalo mislili na to, da bi ustanovili kak drug dijaški dom. Mlada duhovščina oz. mladi laični študentje so se začeli napajati z idejo stanovske države in vse to ni moglo biti v korist slovenskemu političnemu gibanju. Zato sem na nacionalsocialistični puč gledal tako kot sem ome-

Dedel Mraz obiskal koroške otroke

Prejšnji petek je dvojezični otroški vrtec v Škofičah obiskal dedek Mraz in obdaril otroke. V zahvalo so mu slovensko in nemško zapeli in veselo zarajali. Seveda so ob tej priložnosti bili navzoči tudi starši otrok, ki so z velikim zadovoljstvom občudovali svoje malčke, kako lepo znajo peti. Z veseljem smo lahko ugotovili, da je med osebjem otroškega vrtca, otroci

društva dipl. inž. Franci Einspieler, predsednik Slovenskega prosvetnega društva „Edinost“ Škofiče Herman Jäger in voditeljica otroškega vrtca Simona Rovšek, ki je ob tej priložnosti tudi iznesla željo, da bi podjetje Astra omogočilo otrokom otroškega vrtca letovanje na morju. Predstavnik dipl. trg. Edo Klanšek je obljubil, da se bo zavzel za to, tako

Dedek Mraz pri delitvi daril

in starši izredno prisrčna harmonija, kar je prepričljiv dokaz, da je škofiški dvojezični vrtec dobrodošla ustanova vsega prebivalstva.

Dedek Mraz je bil letos prvič v škofiškem otroškem vrtcu. Posredovalo ga je znano ljubljansko podjetje Astra, ki si je zadalo plemenito nalogo, da podpira škofiški dvojezični otroški vrtec. Dedku Mrazu in zastopnikom podjetja Astra so se zahvalili za darila in sploh pomoč predsednik Slovenskega šolskega

da smo prepričani, da se bo ta želja uresničila.

Obiska dedka Mraza v Škofičah se je udeležila tudi jugoslovanska konzulica v Celovcu Marija Škorjakova. Po odhodu deka Mraza so bili vsi udeleženci še pogoščeni.

Iz Škofič se je dedek Mraz podal še v dvojezični otroški vrtec v celovškem mladinskem domu, kjer je prav tako obdaril otroke. Ta otroški vrtec pa podpira Inžiniring Giposs iz Ljubljane.

Razgovor z M. Bogatajem

Na pobudo Zveze slovenskih organizacij na Koroškem je pretekli torek prišlo do razgovora z Mirkom Bogatajem, vodjem oddelka slovenskih oddaj pri deželnem studiu ORF-a v Celovcu in predstavniku ZSO s predsednikom dipl. inž. Feliksom Wieserjem na čelu.

Obe strani sta v prijateljskem in konstruktivnem pogovoru osvetlili nekatera vprašanja in iskali možnosti, kako poglobiti sodelovanje med ZSO in slovenskim oddelkom koroškega radia. Vsaka stran je tolmačila svoje poglede in stališča, ki se nana-

šajo na poročanje o življenju in delu slovenske narodne skupnosti na Koroškem. Tako je prišlo do dogovora, da bo v kratkem prišlo do oddaje o šolskem vprašanju, o osvetlitvi dogodkov naše novejšje zgodovine, zlasti v času druge svetovne vojne ter do sklepa, da bo do prihodnjih razgovorov prišlo tudi v bodoče.

Mirko Bogataj je ob tej priložnosti čestital k 40-letnici izhajanja Slovenskega vestnika ter s tem v zvezi listu želel mnogo uspeha pri bodočem delu.

Franc Petek SPOMINI

44

V času pred julijskim pučem se je zgodilo tudi to, da so nacisti, ki so bili v opoziciji heimwehrovskemu režimu in pregnani v ilegalnost, iskaje politične opore v deželi in tujini, poslali nekakšnega posredovalca iz Beljaka k Aichholzerju.⁷⁴ Ta je bil njegov dober znanec in mu je tako po ovinkih dal na znanje, da bi nacisti bili morebiti pripravljeni govoriti o korekturi državne meje na Koroškem, če bi Jugoslavija ostala ob priključitvi nevtralna. O tem namigu sem sporočil dr. Felaherju.⁷⁵ Slišal sem, da je on baje šel v München in da so tedaj nekaj dejansko govorili o tej stvari. Ne vem pa, če je to res. Vsekakor pa je avtentično, da sem jaz Felaherju to sporočil. Vsa stvar pa se je kmalu razvedela po nerodnosti Aichholzerja. On je namreč šel in zapisal o pogovoru z nacističnim emisarjem zdikiral v uredništvu »Koroškega Slovenca«⁷⁶ tedanjemu uredniku Buteju in ga prosil, naj zapisek pokaže meni. Butej je res prišel do mene, mi listek pokazal in jaz sem mu ga vrnil, prepričan, da ga bo dal Aichholzerju. Butej pa je listek pozabil v uredništvu, kjer ga je pustil kar na mizi. Uredništvo je tedaj bilo v Mohorjevi hiši v pritličju, v prvem nadstropju pa je bil sedež Slovenske prosvetne zveze. Vinko Zwitter, ki je bil tajnik Prosvetne zveze, je večkrat prihajal v uredništvo pogle-

nil, torej ne absolutno odklonilno. Na drugem mestu sem že povedal tudi, kako težke pomisleke sem imel, ko je šlo za odvzem mandata nacionalnim socialistom v deželnem zboru. Zavedal sem se tega, da je za nas mogoče obstati samo v razmerah demokracije in zato sem na tem stališču stal tudi nasproti nacionalsocialistom. Tedaj pač to nasprotje še ni bilo takšno, kakor se je pozneje izkazalo. Vsekakor pa je dejstvo, da nismo imeli z nacionalsocialističnim pučem prav nobene zveze, tudi jaz osebno ne. Pučisti so imeli zborna mesto v okolici mesta pri Šmarjeti oz. pri St. Aneži, kjer so se zbirali ponoči in z garami vozili skupaj orožje. Videl sem, da so marsikateri ljudje, ki so prej nastopali kot voditelji ali vsaj veljali kot voditelji, z raznimi izgovori dejansko ostali doma. So se pač potuhnil. Eden med njimi je jutridan prišel kot pacient k meni in s to pretezo skušal poizvedeti, kako stvar stoji. V resnici se ni kaj posebnega zgodilo. Pri St. Aneži se je sicer zbralo precej ljudi, potem je prišla vojaščina oz. heimwehrovci iz Celovca in jih je tukaj nek avtotaksi prepeljal do gozda, kjer je bilo zborna mesto nacistov. Tam je nekajkrat počilo, potem pa je nek oficir vzkliknil, čemu pravzaprav streljamo drug na drugega, saj smo vsi Korošci in imamo vsi iste ideje! S tem je dejansko bila cela zadeva končana. Širile so se sicer govorice, da je padel ta ali oni, pozneje pa se je izkazalo, da dejansko ni bilo nobenih žrtev, celo ranjencev skoraj da ni bilo. Takšna je bila ta stvar v Velikovcu.

(Se nadaljuje)

K razpravi o dvojezičnem šolstvu:

Naša stališča so od vsega začetka jasna medtem ko jih drugi sproti spreminjajo

Če si nekoliko bližje ogledamo sedanjo razpravo okoli vprašanja manjšinskega šolstva oz. dvojezične šole, potem lahko ugotovimo, da je bilo povedanih in objavljenih že veliko najrazličnejših stališč in predlogov. Tozadevna stališča, ki jih zastopamo koroški Slovenci in tisti pripadniki večinskega naroda, ki nas iskreno podpirajo v boju za ohranitev in izboljšanje dvojezične šole kot podlage skupne vzgoje, so od vsega začetka jasna in so taka tudi ostala.

Precej manj jasnosti in doslednosti (če izvajamo tradicionalno doslednost v prizadevanju za postopno poslabšanje položaja Slovencev) je zaslediti v uradni politiki, pri strankah in njihovih predstavnikih. Pri njih je bilo slišati že najrazličnejše izjave in njihova stališča se tako hitro spreminjajo, da si na njihovi podlagi ni mogoče ustvariti jasne slike o tem, kako in kakšno rešitev si predstavljajo.

Tukaj tudi deželni glavar Wagner kot najvišji in najbolj odgovorni predstavnik dežele ni nobena izjema. Svoja najnovejša stališča o tej problematiki je obrazložil v slovenski oddaji koroškega radia na koncu leta 1985. Ker so se mnogi bralci zanimali za podrobnost njegovih izjav, smo se odločili, da

pogovor v celoti ponatisemo - brez komentarja ali spreminjanja (le zadnji del, kjer je govora o dvojezičnih otroških vrtcih in o slovenski glasbeni šoli, smo morali zaradi pomanjkanja prostora tokrat izpustiti in tako bralcem prepuštimo, da si sami ustvarijo svoje mnenje).

Tudi demonstrativno smo izpovedali zahtevo po ohranitvi in izboljšanju dvojezične šole.

Wagner: „Der Begriff der gemeinsamen Schule wird von allen verteidigt“

Frage: Herr Landeshauptmann, manchmal scheint es, daß es den Unduldsamen immer besser gelingt, sich durch ununterbrochenen Lärm und Wirbel in den Vordergrund zu spielen und pausenlos angreifend eine gescheiterte Allgemeinmeinung in Atem zu halten. Ich beziehe mich hier auf die Entwicklung der Diskussion um die Schulfrage, in einer Frage, die unter Umständen weit mehr entscheidet als nur das, wer mit wem in der gleichen Klasse sitzen darf.

Wagner: Ja, es hat den Anschein, als würde die Zeit lauter werden, aber - wie gesagt - nur den Anschein; denn tatsächlich ist es so, daß die Menschen in unserem Lande mit einer sehr großen Toleranzgesinnung ausgestattet sind und daß sie eigentlich haben wollen, daß das Leben sich friedfertig vollzieht. Sie sind nicht für die Auseinandersetzung, sie sind auch nicht für den Alleinvertragsanspruch der einen oder anderen Seite, sondern sie wollen haben, daß die Bürger ihrer Arbeit nachgehen können und daß sie ein Einkommen besitzen und im übrigen ihr Leben so gestalten können, wie sie sich das vorstellen.

Die Zuständigkeit liegt beim Bund

Frage: Nun hat es in der letzten Zeit im Kärntner Landtag „Hearings“ gegeben. Die im Landtag vertretenen Parteien haben sich gewissenhaft mit der Frage beschäftigt. Wir stehen vor Entscheidungen. Es fragt sich also, wer hier entscheidet - einzelne Organisationen, die wortführend hier Partei ergreifen oder letzten Endes doch die Parteien, und wie sollte es nach dem jetzigen Stand der Dinge zu einem Konsens kommen?

Wagner: Zu entscheiden haben die politischen Parteien und zwar zuerst einmal, ob sie ein bestehendes Provisorium im Bereich der Schulgesetzgebung durch eine endgültige Regelung ersetzen wollen. Sie haben ferner zu entscheiden, sollte das der Fall sein, wie die Regelung aussehen soll und sie haben bei der Entscheidungsfindung danach zu streben, daß mit der gefundenen Entscheidung alle zufrieden sind, die vom Schulsystem dieses Landes berührt werden. Nach den Vorstellungen, die es derzeit gibt, ist es so, daß es einen Weg zu geben scheint, der eigentlich alle einbinden könnte. Der Weg, der zu beschreiben ist, muß auf der Bundesebene besprochen werden, weil ja in einem Parteienübereinkommen, das die drei Parteien auf Bundesebene abgeschlossen haben und dem die drei Landtagsparteien durch die Unterschrift ihrer Obmänner beigetreten sind, festgelegt wurde, - und das

schon im Jahre 1976 - daß im Falle der Notwendigkeit, am Schulgesetz etwas zu verändern, Parteigespräche auf der Bundesebene zu führen sind.

Frage: Aber es stehen nicht alle dazu, jetzt im Augenblick?

Wagner: An sich stehen alle dazu. Aber man versucht natürlich aus den Erfahrungen heraus die gesamte Diskussion hier in unserem Lande zu verfestigen, weil man sich dann dessen bewußt ist, daß damit natürlich Leidenschaften angestachelt werden können und weil man auch weiß, daß ebenso im Sinne dessen, was Sie früher gesagt haben, es da und dort Kreise gibt, die natürlich bereit und entschlossen sind, jede Lösung und jeden Lösungsversuch mit lautstarken Unterstützungen auf die eine oder andere Seite hin entweder zu unterstützen oder zu torpedieren. Wir können aber nicht umhin sagen zu müssen, daß die Erfüllung des Staatsvertrages eine Angelegenheit der Bundeskompetenz ist - die Zuständigkeit liegt beim Bund. Niemand in Wien wird ohne unsere Mitwirkung eine Regelung herbeiführen; das ist ja in einer so modernen Demokratie, wie wir sie besitzen, nicht möglich, aber die Kompetenz liegt auf der Wiener Ebene.

Frage: Herr Landeshauptmann, es stellt sich hier also die Frage, wer soll letztendlich entscheiden, - die Politiker oder die Pädagogen - in dieser so diffizilen Frage?

Wagner: Die Politiker brauchen selbstverständlich die Hilfe der Pädagogen. Sie sind aber an sich von der prinzipiellen Einstellung her gesehen natürlich für die Schule zuständig; denn eines steht fest, und das hat schon Maria Theresia bei der Lösung

einer Schulfrage in Wolfsberg in Kärnten in einem Brief festgehalten: Die Schule ist ein Politikum. Und an sich sind natürlich auch die Eltern daran beteiligt, weil es ja ihre Kinder sind, die eine Ausbildung bekommen müssen, die den Vorstellungen der Eltern weitestgehend entspricht. Ich weiß schon, daß damit auch die Frage des Elternrechtes zur Diskussion ge-

Die Politiker brauchen die Hilfe der Pädagogen

stellt ist, das natürlich nicht in allen Bereichen und uneingeschränkt in Geltung stehen kann, weil es ja auch Eltern geben könnte, die aus der Liebe zu den Kindern heraus darauf bestehen, daß diese unter Umständen überhaupt nicht unterrichtet werden, daß sie eben überhaupt keine Schule besuchen und gar keinen Unterricht erhalten. Aber eine prinzipielle Möglichkeit der Mitsprache haben die Eltern ja u. a. auch deshalb, weil sie ja die politischen Vertretungskörper durch die Abgabe ihrer Stimme wählen und mit ihrem Vertrauen ausstatten.

Frage: Die Eltern haben sich geäußert und äußern sich nach wie vor zum gemeinsamen Unterricht. Die Entscheidung, die es gegeben hat, war mehr die Entscheidung der Großeltern.

Wagner: Das habe ich auch gehört und gelesen. Ich habe dies nicht im einzelnen untersucht, weil ich ein so großer Demokrat bin, daß ich mich nicht um die Zusammensetzung einzelner Meinungsbilder kümmere, denn das würde ja voraussetzen, daß

man sehr tief ins Detail geht. Aber ich glaube denn doch sagen zu müssen, daß die Verhandlungen, die nunmehr jahrelang im Landtag geführt wurden, um eine Grundlage für die Entscheidung zu finden, u. a. etwas bewirkt haben, das als großer Erfolg zu bewerten ist: Niemand in diesem Lande wagt es mehr, davon zu reden, daß die Schule getrennt werden soll. Der Begriff der gemeinsamen Schule wird von allen verteidigt und zwar ganz gleich, zu welchem politischen Lager sie gehören; ebenso wie die Bereitschaft besteht, anzuerkennen, daß der Unterricht, wenn er neu organisiert werden muß, daß er sowohl den deutschsprachigen als auch den slowenischsprachigen Kindern eine Verbesserung des Unterrichtsangebotes bringt.

Verbesserung für alle

Frage: Konkret gibt es schon zwei Vorschläge, und zwar vom Amtsführenden Präsidenten des Kärntner Schulrates und auch des zuständigen Inspektors Wiegele...

Wagner: Es ist gut, wenn die Leute Vorschläge erstatten. Es gibt auch Vorschläge der Universität für Bildungswissenschaften und es gibt Vorschläge aus zahlreichen pädagogischen Bereichen, die alle nunmehr natürlich auf ihre Tauglichkeit überprüft werden müssen und die alle in die Diskussion eingebunden sein müssen. Denn ohne entscheidende und entsprechende Vorschläge ist ja ein gutes System nicht zu verwirklichen. Es sind aber auch die Slowenen in Kärnten aufgefordert, ihre Beiträge zu dieser Diskussion einzubringen. Und ich habe den beiden Slowenenführern in einem Gespräch die Empfehlung gegeben, sich mit der Materie auch weiterhin gewissenhaft auseinanderzusetzen und eventuell auch selbst Vorschläge zu erstatten, die den Vorstellungen gerecht werden können, die es da eben im Lande gibt.

Frage: Die Kärntner Slowenen haben die Entscheidung, daß es eine gemeinsame Schule geben wird, ohne Vorbehalt begrüßt. Nun stellt sich natürlich die Frage, ob eine Schule unter dem gleichen Dach oder in der gleichen Klasse?

Wagner: Ja, man muß es so betrachten: Es ist ja immer notwendig, daß man nicht in vorgefaßten Meinungen und Urteilsbildungsprozessen steckenbleibt. Theoretisch ist es ein großer Erfolg, daß es mir gelungen ist, den Herrn Bundesminister dafür zu gewinnen, daß er zusätzlich rund 80 Lehrer anstellen wird. Dazu ist eine gesetzliche Maßnahme des Bundes notwendig; das ist mit einem Millionenbetrag aufzuwiegen, den das kostet wird, diese Lehrer zu entlohnen. Das kann bewirken, daß dann draußen, wenn man ein Modell findet, das wirklich funktionsfähig ist, ja wirklich die slowenischen Kinder und die deutschsprachigen Kinder ein verbessertes Unterrichtsangebot bekommen.

Frage: So ein Modell gibt es derzeit noch nicht?

Wagner: Nun ja, ich weiß nicht, ob es ein solches Modell gibt oder nicht. Ich kann mich nicht mit dem ausein-

andersetzen, was irgendwo in der Welt da ist. Aber ich vermute, daß es so ein Modell deshalb nicht gibt, weil das unter Umständen bewirken kann, daß, wenn in einer Klasse nur 15 Kinder sind - und das ist ja die Realität - daneben die drei slowenischen Kinder, die unter Umständen in der Klasse sitzen, im gemischtsprachigen Unterricht einen eigenen Lehrer haben und die 12 deutschsprachigen Schüler auch, so daß damit ja eine Verbesserung des Unterrichtsangebotes für beide erfolgt. Es geht ja nur darum, daß man eine Symbiose findet, welche die Gemeinsamkeit unterstreicht, daß eben das nicht vollzogen wird, was viele befürchten, nämlich daß die Kinder schon in ihrer Jugend zum Auseinanderleben, statt zum Zusammenleben gebracht werden. Ob das in einer Klasse möglich ist, so wie es Kircher gesagt hat, oder nicht, das kann ich derzeit noch nicht beurteilen, weil es natürlich auch viele Lehrer gibt, die sich das nicht vorstellen können. Und wissen Sie, es ist so, daß eine Lösung, die von den Lehrern nicht mitgetragen wird, nicht als Lösung anzusehen ist. Denn die Lehrer müssen ja in der Praxis mit dem, was wir an Lösung finden, draußen leben. Und wir müssen alles unternehmen, um alle Lehrer, die an den Kärntner zweisprachigen Schulen tätig sind, dafür zu gewinnen ein Modell, das entwickelt wird, auch zu akzeptieren. Wenn die Pädagogen, die ja praktisch an der Schulfrente stehen selbst sagen, das ist unvollziehbar, weil die Lehrer ja durchaus in der Lage sind, in ihrem angestammten Bereichen diese Diskussion zu

Eine Symbiose, welche die Gemeinsamkeit unterstreicht

steuern. Und noch etwas möchte ich sagen, weil das zur Fragebeantwortung dazupäßt: Es wird niemals vorkommen könne und dürfen, daß man zwischen deutschen Lehrern und slowenischen Lehrern unterscheidet. Das sind alles österreichische Lehrer, die dort tätig sind; und wenn es so sein sollte, wie etwa in einer Hauptschule, wo ja die Kinder gemeinsam unterrichtet werden und trotzdem eine Verfälschung des Unterrichtes stattfindet, denn dort dürfte der Ausweg liegen, dann wird es selbstverständlich so sein, daß die Lehrer, die an der Schule sind, ohne Diskriminierung gleichrangig zum Einsatz gebracht werden. Das heißt, der eine wird der klassenführende Lehrer in der 1. Klasse sein und in der Zweiten dann Assistenzlehrer sein; der Lehrer, der in der 2. Klasse klassenführend ist, wird in der 1. Klasse Assistenzlehrer sein.

Frage: Beide zweisprachig?

Wagner: Es wird der eine zweisprachig sein, der andere wird es nicht sein. Es wird auch so sein, daß da und dort Lehrer unterrichten, die zweisprachig sind, die dann natürlich, wenn sie deutsch zu unterrichten haben, deutsch unterrichten werden und wenn sie slowenisch zu unterrichten haben, slowenisch. Eine Diskriminierung der hier österreichisch ausgebildeten und geprüften Lehrer darf in keiner Weise stattfinden.

Frage: Herr Landeshauptmann, man kann also Ihren Äußerungen entnehmen, daß es hauptsächlich eine pädagogische Lösung geben wird?

Wagner: Es muß eine pädagogische Lösung geben, denn es geht ja um den Unterricht. Es geht hier nicht um irgendwelche volkstumspolitische Auseinandersetzungen, sondern um eine Situation, die zweckmäßige Lösungen bringen soll, wobei es schon einen Annäherungsstandpunkt

Es muß eine pädagogische Lösung geben

gibt, der auch von den Slowenen akzeptiert wird. Im Schulgesetzwerk 1959, das wie gesagt ein Provisorium ist, ist ein sogenannter § 10 enthalten, der eine Minderheitenfeststellung vorsieht, und solange dieser Paragraph im Gesetz enthalten ist, ist es ja auch so, daß natürlich alle Seiten da-

(Dalje na 7. strani)

Spremenljivost glavarjevih besed

„Die Kärntner SPÖ wolle jeder Kärntnerin und jedem Kärntner die Schule bieten, die sie haben möchten! Mit diesen Worten umriß... Landeshauptmann Leopold Wagner auf dem SPÖ-Parteitag in Klagenfurt die Vorstellungen der Sozialdemokraten zum Minderheitenschulwesen. ...Es werde eine Lösung sein, bei der die Gesamtschule existent bleibe, es werde der Satz der SPÖ verwirklicht werden, daß jeder die Schule bekommen solle, die er haben wolle, und es werde damit auch gewährleistet sein, daß das Elternrecht zum Tragen komme.“

(Kärntner Tageszeitung, 12. 5. 1985)

„Doch es wird ein System entwickelt, das die Wahlmöglichkeit bietet, entweder die bisherige Schule zu besuchen oder daß nur Unterricht in Deutsch erteilt wird. Solche Modelle werden international praktiziert.“

(Kleine Zeitung, 17. 8. 1985)

„Wir wollen unter Beibehaltung der gemeinsamen Schule eine Verbesserung des Unterrichts für deutschsprachige Schüler erreichen, ohne die slowenischen Kinder zu benachteiligen.“

(Kärntner Tageszeitung, 19. 11. 1985)

„Der Begriff der gemeinsamen Schule wird von allen verteidigt und zwar ganz gleich, zu welchem politischen Lager sie gehören; ebenso wie die Bereitschaft besteht, anzuerkennen, daß der Unterricht, wenn er neu organisiert werden sollte, so organisiert werden muß, daß er sowohl den deutschsprachigen als auch den slowenischsprachigen Kindern eine Verbesserung des Unterrichtsangebotes bringt.“

(Slovenska oddaja koroškega radia, 31. 12. 1985)

Wagner:
„Der Begriff
der gemeinsamen
Schule...“

(Nadaljevanje s 6. strani)

von bedroht sind, daß so etwas eines Tages wieder stattfinden könnte. Es meinen daher alle, die rund um dieses Thema diskutieren - und auch das ist ein angenäherter Standpunkt -, daß dieser Paragraph beseitigt gehört, ohne daß dem noch spektakuläre Maßnahmen vorangehen.

Die Slowenen sind
keine Exoten

Frage: Kärnten hat in den letzten Jahren großartige Projekte verwirklicht. Ich erinnere hier an unseren Nationalpark „Hohe Tauern“. Es wird alles getan, um auch unseren Nachkommen noch ein Stück unverdorben Natur zu sichern. Es werden Schmetterlinge und Frösche geschützt. Das Land ist also auch dabei, die Minderheit zu schützen. Das kulturelle Erbe des Landes, das ja das Land Kärnten in ganz Österreich so beliebt macht.

Wagner: Sie haben das jetzt wunderschön formuliert. Aber vielleicht ist es Ihnen selbst nicht bewußt geworden: Es war da auch ein Unterton dabei. Es soll das bei unseren slowenischen Landsleuten nicht so gehandhabt werden, als würden sie etwas sein, das den Alpenpflanzen gleichzusetzen ist, die eben auf Plakaten angeführt sind und wo man lesen kann, was zu schützen ist. Sie sollten nicht Exoten sein, sondern sie sollen freie Bürger in einem freien Lande sein, die sich zu diesem Land und seinen Zielen bekennen; die die Mentalität so beibehalten, wie sie ihnen von Gott oder von ihrer Tradition und ihrer Bewußtseinshaltung mitgegeben ist und sie sollten ein Leben führen, das vor allem zum Selbstbewußtsein hin orientiert wird. Ich habe nämlich hin und wieder das Gefühl, daß dann und wann und da und dort zu viel Ängstlichkeit mit im Spiel ist, zu viel bedachte Vorsichtnahme auf vieles, was da geschieht; das alles hat in einer Demokratie eigentlich nichts zu suchen. Wir sollten wissen, daß wir freie Bürger in einem Staate sind, und vor allem in diesem freien Land Kärnten, das ja stolz ist auf seine Freiheitstradition. Und wir sollten auch wissen, daß es dafür ganz egal ist, ob man sich der deutschen oder der slowenischen Muttersprache bedient.

RADIO-TELEVIZIJA

AVSTRIJA 1

Petek, 17. 1.: 9.00 Poročila - 9.05 Oj, ti ljubi oče - 9.30 Ruščina - 10.00 Šolska TV - 10.30 30 stopinj ljubezni - 11.55 Porcelanaste cvetlice - 12.00 Divjad - 12.20 Kitzbühel: trening smuka za moške - 13.15 Poročila - 16.30 Za predšolske otroke - 16.55 Mini-ČVS - 17.05 Niklaas, mladenič iz Flandrije - 17.30 Jaz, Christian Hahn - 17.55 Otrokom za lahko noč - 18.00 Slike iz Avstrije - 18.30 Mi - 19.00 Avstrija danes - 19.30 Čas v sliki - 20.15 Nerešeni akti xy - 21.15 Nick Knatterton in reklama - 21.20 To so bili časi - 22.05 Stranger than paradise - 23.35 Rene Magritte - 0.05 Poročila.

Sobota, 18. 1.: 9.00 Poročila - 9.05 Angleščina - 9.35 Francoščina - 10.05 Ruščina - 10.35 Mesto v morju - 11.45 „Pri iskanju nevarnosti“ - 12.10 Kitzbühel: smuk za moške - 13.45 Poročila - 13.50 Pforten: super slalom za ženske - 14.20 Woody Woodpecker - 14.35 Kongres pleše - 15.55 Jakob in Elizabeta - 16.00 Mumini - 16.25 Rasmus in vagabund - 16.55 Mini-ČVS - 17.05 Risanje - slikanje - oblikovanje - 17.30 Mr. Merlin - 17.55 Otrokom za lahko noč - 18.00 Dva x sedem - 18.25 Dober večer v soboto želi Heinz Conrads - 18.50 Župnik Hansjörg Eichmeyer odgovarja - 19.00 Avstrija z novostmi iz Južne Tirolske - 19.30 Čas v sliki in šport - 20.15 Zimski svet s popevkami - 21.50 Poročila.

Nedelja, 19. 1.: 10.25 Kitzbühel: slalom za moške - 11.25 Ura tiska - 12.25 Kitzbühel: slalom za moške - 13.00 Orientacija - 14.45 Knjiga džungle - 16.30 Bravissimo - 17.15 Halo, jaz sem Erich! - 17.40 Prometni klub za otroke - 17.45 Klub seniorjev - 18.30 Mi - 19.00 Slike iz Avstrije - 19.25 Govori škof Michael Stalkos - 19.30 Čas v sliki in šport - 20.15 Argumenti - 21.50 Šport in poročila.

Ponedeljek, 20. 1.: 9.00 Poročila - 9.05 Oj, ti ljubi oče - 9.30 Prosim k mizi - 10.00 Šolska TV - 10.30 Argumenti - 12.00 Rastlina - 12.15 Trda kupčija z nenavadnimi živalimi - 13.00 Poročila - 16.30 Za predšolske otroke - 16.55 Mini-ČVS - 17.05 Calimero - 17.30 Kiwi - pustolovščine v Novi Zelandiji - 17.55 Otrokom za lahko noč - 18.00 Slike iz Avstrije - 18.30 Mi - 19.00 Avstrija danes - 19.30 Čas v sliki - 20.15 Ponedeljski šport - 21.08 Kuharski mojstri - 21.15 Cagney & Lacey - 22.05 Severni sij - 22.50 Poročila.

Torek, 21. 1.: 9.00 Poročila - 9.05 Oj, ti moj oče - 9.30 Angleščina - 10.00 Šolska

TV - 10.30 Knjiga džungle - 12.15 Ponedeljski šport - 13.10 Poročila - 16.30 Za predšolske otroke - 16.55 Mini-ČVS - 17.05 Čebelica Maja - 17.30 Tudi pošaliti se je treba - 17.55 Otrokom za lahko noč - 18.00 Slike iz Avstrije - 18.30 Mi - 19.00 Avstrija danes - 19.30 Čas v sliki - 20.15 Pozni Cezar - 21.00 Dragocenosti iz Avstrije - 21.15 Dallas - 22.00 Časovne priče: Bruno Kreisky - 23.05 Oba - 23.55 Poročila in šport.

Sreda, 22. 1.: 9.00 Poročila - 9.05 Oj, ti ljubi oče - 9.30 Francoščina - 10.00 Šolska TV - 10.30 Don Camillov povratek - 12.15 Pozni Cezar - 13.00 Poročila - 16.30 Snežni zajec - 16.55 Mini-ČVS - 17.05 Don Kihot - 17.30 Moja mater, tvoja mater - 17.55 Otrokom za lahko noč - 18.00 Slike iz Avstrije - 18.30 Mi - 19.00 Avstrija danes z novostmi iz Južne Tirolske - 19.30 Čas v sliki - 20.15 Ukročeni nasilnež - 22.00 Globoke vode - 23.30 Orkester - 23.35 Poročila.

Četrtek, 23. 1.: 9.00 Poročila - 9.05 Oj, ti ljubi oče - 9.30 Dežela in ljudje - 10.00 Šolska TV - 10.30 Ukročeni nasilnež - 12.15 Klub seniorjev - 13.00 Poročila - 16.55 Mini-ČVS - 17.05 Sindbadove pustolovščine - 17.30 V kraljestvu divjih živali - 17.55 Otrokom za lahko noč - 18.00 Slike iz Avstrije - 18.30 Mi - 19.00 Avstrija danes - 19.30 Čas v sliki - 20.15 Dalli, dalli - 21.50 Globoke vode - 23.25 S pisalne mize - 23.40 Poročila.

LJUBLJANA

Petek, 17. 1.: 8.30 Periskop: Jame - 9.00 Športnik Bili, ameriška risana serija -

9.25 Kje, kam, kako med počitnicami - 9.30 Pusti me na miru, dokumentarno kontaktna serija TV Zagreb - 10.30 Kaljenje Pavla Pletikosa, TV drama - 11.30 Risanka - 11.35 Gremo naprej, jugoslovanski film - 17.30 Poročila - 17.35 Oživele strani, nadaljevanka TV Skopje - 17.55 Sokoli, angleška nadaljevanka - 18.25 Obzornik ljubljanskega območja - 18.40 Računalniški informacijski sistemi: Gradnja in uporaba baz podatkov - 19.20 Cik cak - 19.24 TV in RA nocoj - 19.26 Zrno do zrna - 19.30 Dnevnik - 19.55 Vreme - 20.00 Vojne, kanadska dokumentarna serija - 21.05 Ne prezrite - 21.20 Pod krinko, ameriška nanizanka - 22.05 Dnevnik - 22.15 Sibila, ameriški film.

Sobota, 18. 1.: 8.05 Poročila - 8.10 Voda - 8.20 Pesmi in zgodbe za vas - 8.35 Miti in legende - 8.50 Vsak regrat dobi enkrat

Pospeševanje
manjšine...

(Nadaljevanje s 2. strani)

akcenti kot za večino. Zrelost družbe pa lahko ocenjujemo po njenem načinu ravnanja z manjšinami, kako jih zna integrirati in hkrati upoštevati njihove posebne želje in potrebe. Kje so zdaj paralele k ženskemu vprašanju? Vse, kar prispeva k odpravljanju kakršnihkoli odvisnosti, lahko pojmuje kot emancipacijsko - pomeni: demokratično, socialno, da, pravzaprav socialistično politiko.

Pri prizadevanjih za doseg enakovrstnosti žensk izhajam iz postavke, da je treba ženske najprej na vseh področjih pospeševati, kajti šele ko bodo imele enaka izhodišča, bo mogoče uveljaviti dejansko enakovrstnost. S tem v zvezi pa problemov manjšine ni mogoče reševati ločeno od drugih problemov, saj so ravno ti problemi za narodno manjšino vsaj toliko značilni kot za večino. Tudi pri Slovencih je žensko vprašanje poleg drugih nadvse aktualno. Narodnostna politika, ki teži k združevanju manjšine in strnitvi njenih (narodnostnih) problemov, se pogostokrat giba v omejenih možnostih ter drugim problemom prisoja manj

pomembnosti. To je zaradi posebne ogroženosti manjšine morda razumljivo, ne gre pa prezreti dejstva, da imajo tudi drugi družbeni problemi in trendi posledice za obstoj manjšine in življenje njenih pripadnikov. To sem dostikrat poudarila tudi v diskusijah s slovenskimi ženskami in moškimi. Tudi če nisem bila posebej naprošena, sem sama skušala sprožiti med njimi na primer razpravo o ženskem vprašanju, o poziciji ženske v družbi, katere del so tudi pripadniki slovenske narodne skupnosti. Ali pa o socialnih razmerah in tozadevnih družbenih diferenciacijah, ki imajo zelo pogosto za posledico zapostavljanje manjšine ali njenih pripadnikov. Posebno upoštevanje in pospeševanje manjšine je v takem primeru torej povsem utemeljeno.

Za ohranitev skupne šole

Ob koncu pogovora se je državna sekretarka Johanna Dohnal posebej izrekla za ohranitev skupne šole na južnem Koroškem. Glede delovanja protimanjšinskih in desnoekstremističnih sil je menila, da bo vsebolj potrebno najti boljše in učinkovitejše možnosti preprečevanja njihove agitacije, pri čemer pa je dejala, da ne misli nujno na prepoved takih organizacij - osveščanje naj bi imelo prednost pred skrajnim ukrepom, prepovedjo. Nikakor se ne more strinjati s tem, da bi organizirani socialisti lahko bili člani Heimatdiensta; s tem je vsebinsko podprla zahtevo socialistične mladine po nedopustnosti takega dvojnega članstva. O svojem raznolikem angažmaju - bodisi za enakopravnost žensk, za pomoč deželam v razvoju, za solidariziranje s svobodno Nikaragvo ali za slovensko manjšino na Koroškem - pa je dejala, da ji je važen predvsem zato, ker ustreza njenemu pojmovanju socializma: vedno in povsod nasprotovati krivici.

I. Sch.

lučko - portret ilustratorke Ančke Gošnik-Godec - 9.05 Murphyjeva noč, TV film - 9.35 Potovanje skozi osončje: Merkur - predstavitev planeta - 10.05 Slovenski ljudski plesi - 10.35 Ščepce širnega sveta, angleška izobraževalna serija - 11.00 Vojna, kanadska dokumentarna serija - 12.00 Poročila - 12.10 Kitzbühel: Svetovni pokal v alpskem smučanju - smuk/ M/prenos - 15.05 O kralju, ki ni imel srca, finski mladinski film - 16.30 Poročila - 16.35 Zgodbe iz življenja rastlin - 17.00 PJ v košarki - Šibenka: Partizan, prenos v odmoru propagandna oddaja in športni non stop - 18.35 Na zvezi, oddaja za stik z gledalci - 18.55 Nabrušeni robovi, ameriški film - 19.10 Risanka - 19.24 TV in RA

SLOVENSKE ODDAJE
AVSTRIJSKEGA RADIA
vsak dan od 18.10 - 19.00

Petek, 17. 1.: ORF-Akademija: Otroške bolezni (dr. Sienčnik) Koroški liki (dr. Vospernik)

Sobota, 18. 1.: Duhovni nagovor (p. Franc Sodja) Voščila (D. Urschitz)

Nedelja, 19. 1.: Kar po domače: „Doma je prov fletno...“ (M. Miškulnik)

Ponedeljek, 20. 1.: Pričevanja - Začetek nove serije o polpretekli zgodovini koroških Slovencev

Torek, 21. 1.: Ženski magacin

Sreda, 22. 1.: Skupina „Pankrti“ Večerna 20.05-22.00 Koroška, moja dežela - Tekmovanje mladinskih domov (ORF + RTV)

Četrtek, 23. 1.: Rož - Podjuna - Zila

Petek, 24. 1.: Hišna in ledinska imena (dr. A. Feinig)

nocoj - 19.26 Zrno do zrna - 19.30 Dnevnik - 19.50 Vreme - 20.00 Quillerjevo poročilo, ameriški film - 21.45 Zrcalo tedna - 22.10 Letni koncert Big Banda RTV Ljubljana - 23.10 Poročila.

Nedelja, 19. 1.: 8.50 Poročila - 8.55 Živ žav: Smrkci - 9.50 Sokoli, angleška nadaljevanka - 10.25 Kitzbühel: Svetovni

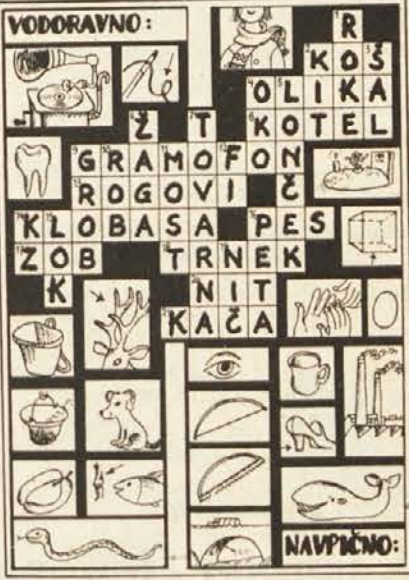
Lepe nagrade našim ugankarjem

Čas za pošiljanje rešitev obeh križank iz božično-novoletne številke je potekel in lahko povemo, da nas je odziv, ki sta ga imeli križanki med bralci našega lista, zelo prijetno presenetil. Dobili smo namreč toliko rešitev kot že dolgo ne. Med tistimi, ki ste nam poslali rešitve, je bilo precej „starih znancev“ - bralcev, ki jih že poznamo kot navdušene ugankarje; pridružili pa so se jim tudi mnogi novi, tako da se je krepko povečal krog, kar nas obvezuje, da vas bomo v prihodnje skušali bolj pogosto razveseliti s kakšnim „trdim orehom“.

Križanki tokrat nista bili težki; posebno velja to za otroško križanko, pri kateri tudi ni bilo napač-

nih rešitev. Zato pa smo toliko več napak odkrili pri rešitvah velike križanke, ki pa v glavnem niso nastale zaradi pomanjkljivega znanja, temveč predvsem zaradi površnega branja vprašanj ali ne dovolj skrbnega vpisovanja odgovorov. Gotovo se bo zdaj, ko bo pogledal pravilno rešitev, marsikdo prijel za glavo in se vprašal, kako ga je mogel tako „polomiti“. Pa je znano, da se iz napak učimo - to velja tudi za ugankarje. Prihodnjič bo šlo gotovo že boljše.

Naj se ob koncu vsem, ki so sodelovali, pristrčno zahvalimo za njihovo zanimanje in njihov trud; naše čestitke pa veljajo tistim, ki so imeli srečo pri razdelitvi nagrad!

- Nagrade za veliko križanko prejmejo: CUDERMAN Lenart, Obirska, Železna Kapla; STRUPI Anica, Brnik, Slovenija; ŠENK Franc, Celovec, Canavalg. 114.
 - Nagrade za otroško križanko pa dobijo: PINTER Tamara, Svetna vas; KRAL Mojca, Dunaj, Pernterg. 5; NOVAK Franciska, Bela-Železna Kapla.
- Nagrajence in nagrajenke na Koroškem prosimo, da po nagrade pridejo v uredništvo, nagrajenkama na Dunaju oz. v Sloveniji pa jih bomo poslali po pošti.

SAK dobil pokal Koroške nogometne zveze

Bilčovs presenetil s 5. mestom

Še pozimi potrjuje Slovenski atletski klub, da šteje v koroški nogometni vrh. Zadnjo nedeljo si je v Vetrinju osvojil pokal Koroške nogometne zveze in s tem dobil ponovno priznanje, da obvlada nogomet v hali. Le Trg (Feldkirchen) in Lienz iz koroške lige ter koroška moštva iz 1. in 2. zvezne lige se niso udeležila teh pokalnih iger. Skupno se je udeležilo tekem 112 koroških moštev.

Deset moštev v dveh skupinah se je zadnjo nedeljo pripravljalo za zadnji zalet. V skupini A se je SAK boril z Zrelcem, Šmohorjem, Borovljami in Neca Celovec. Le tekme z Borovljami, ki so že štirikrat zaporedoma dosegli zmago za ta pokal, so se bali slovenski nogometaši. Pa so bile v resnici skoraj vse tekme zelo zahtevne. Toda poleg dobre tehnike in borbenosti so igralci SAKa pokazali tudi dobre živce, parkrat so v zadnjem trenutku odločili tekmo zase. SAK je premagal vse 4 moštva, in se skupaj z Borovljami kvalificiral za finalne tekme.

Odločilna zmaga proti ASK

V predzadnji tekmi, ko je SAK igral proti drugouvrščenemu iz skupine B, se je razvila ona izmed najbolj privlačnih iger turnirja. V napeti tekmi je SAK vodil 1:0 kot

tudi 2:1, po „Krivični“ enajstmetrovki pa je izenačilo celovsko moštvo ASK. Do zadnjega sta se borili moštvi za odločitev in SAK je imel z Jovičevićem in golmanom Rauscherjem dva odlična igralca. Vrh tega pa je Ivan Ramschak 20 sekund pred koncem še tretjič premagal vratarja ASK - s tem se je SAK prebil do finalne igre. Poleg omenjenih igralcev je treba le še poudariti, da je celotno moštvo odlično kombiniralo.

V paralelni igri se je KAC presenetljivo uveljavil (2:0) proti Borov-

ljam. S tem se je glasila finalna tekma za prvi dve mesti KAC - SAK.

Dolgo sta obe moštvi igrali zelo previdno. Obe sta čakali na napako nasprotnika. Ko je SAK v eni minuti uspelo izrabiti dve obrambni napaki KACja z dvema zadetkoma, se je tekma obrnila popolnoma v korist slovenskih nogometašev. SAK je premagal KAC s 6:1. Marjan Velik pa si je pridobil v tej igri še poseben aplavz: s hrbtom obrnjen proti nasprotnikovemu голу je prejel žogo od lastnega vratarja in žogo z

Uspešna ekipa Slovenskega atletskega kluba s predstavniki Koroške nogometne zveze. Z leve na desno (stojijo): Tschernutter, trener A. Jagodič, Woschitz, Luschig, Kreutz, Sadjak, predsednik KFF Raggautz, podpredsednik SAK M. Wieser, sekcij-ski vodja Waldhauser; (čepijo): blagajnik V. Wieser, Pihorner, Smrečnik, Velik, Jovičević, Rauscher, Stern, Ratajcek.

Inge in Izidor Karničar prvaka AK Obir

V nedeljo 12. januarja 1986 je Alpski klub Obir na Obirskem priredil „Obirsko sankarsko prvenstvo“, ki se ga je letos udeležilo nad 50 tekmovalcev, - (tudi gostje iz Tržiča). Na Pistotnikovih progi je postal obirski prvak mladinec Izidor Karničar, pri ženskah pa je bila najboljša Inge Karničar, oba AK Obir.

Rezultati:

Sportne sanki: 1. Gottfried Bolterle (AK Obir) 1.16,39; 2. Willi Urschitz (SSK Obir) 1.17,89.

Šolarji: 1. Igor Veršnik (SK Tržič) 3.17,80; 2. Roland Pavlič (AK Obir) 4.25,03.

Šolarke: 1. Diana Olip (Lobnik) 3.02,09; 2. Marta Pavlič (AK Obir) 3.14,09.

Ženske: Inge Karničar (AK Obir) 2.42,81; 2. Irmi Orač (Zelezna Kapla) 3.10,19.

Starostna I (moški): 1. Rudi Veršnik (SK Tržič) 2.48,80; 2. Milan Hribar (AK Obir) 2.54,09.

Starostna II (moški): 1. Oto Strugger (AK Obir) 2.57,93; 2. Jože Hladnik (SK Tržič) 3.27,57.

Mladinci: 1. in najboljši dneva Izidor Karničar (AK Obir) 2.40,97; 2. Rudi Kogoj (Lobnik) 2.45,75.

Splošna (moški): 1. Vinko Kokalj (SK Tržič) 2.46,03; 2. Anton Kokalj (SK Tržič) 2.46,12.

Dvojice: 1. Pepi Karničar/Sandra Karničar 1.29,51; 2. Rudi Kogoj/Mihi sadošek 1.35,86.

Dopis uredništva:

Kärntner Heimatdienst als Gralshüter des Sozialismus

von Alfred Gusenbauer

Der Ruf der Heimat ertönt wieder. Was die Heimat ruft, kann man regelmäßig von den selbsternannten Ruffern des Kärntner Heimatdienstes in seiner gleichnamigen Druckschrift erfahren. Und siehe da, diesmal ruft die Heimat nach Ablöse des Vorsitzenden der SJ Kärnten, Peter Kaiser. Es bleibt den Bahngeleise horchenden Recken des KHD vorbehalten, diesen Ruf wahrzunehmen. Den nicht mit so edlen Eigenschaften ausgestatteten erscheint es eher als dumpfe Lautäußerung sich mittels politischer Sali selbstquälender Unken, die im politisch Trüben und Sumpfigen ihre Heimat haben. Politische Sali schlagen die so ihrer Heimat dienenden, wenn sie ihren Stammsumpf deutschnationaler Traditionspflege kurzfristig verlassen und sich um sozialistische Grundprinzipien sorgen. Sie klagen unseren Freund Peter Kaiser an, sozialistische Grundprinzipien zu Gunsten eines slowenisch nationalistischen Engagements zu opfern. Der deutsche Himmel

über dem Wörthersee muß wahrlich vor Ekel gezittert haben ob dieser unsittlichen Verkleidung seines heimatischen Rufers KHD. Der KHD als Gralshüter sozialistischer Grundwerte - die Welt ist manchmal verkehrter als man sie sich zu denken getraut. Nur so genau weiß offensichtlich der edle Hüter des Goldenen Vlies, nicht, was er hütet, hüten soll oder hüten will. Daß nämlich Peter Kaiser, welche Schande für einen Deutschkärntner, nur Änderungen des zweisprachigen Unterrichts akzeptieren will, die zu einer positiven Förderung der slowenischen Minderheit beitragen, ist kein Widerspruch zu sozialistischen Grundwerten sondern ganz im Gegenteil ihre konsequente Erfüllung. Eine lange Liste sozialistischer Politiker, verstorbene und lebende, kann durch Wort und Schrift hinlänglich darüber Auskunft geben. So stark kann im übrigen die Liebe des KHD

zum Sozialismus, der wahrscheinlich nicht weiß, wie er zu diesem unerwarteten Liebesdienst kommt, nicht sein, wenn einige Seiten später der KHD Antifaschisten als Antipatrioten beschimpft. Offensichtlich weiß der KHD ebensowenig über die Grundwerte unserer Heimat, der demokratischen Republik Österreich, Bescheid wie über die Grundwerte des Sozialismus. Ohne Antifaschismus ist nämlich die Zweite Republik nicht vorstellbar, ohne Solidarität zwischen verschiedenen Volksgruppen der Sozialismus nicht. Daher bleibt unser Peter Kaiser weiter Obmann der SJ Kärnten. De KHD hingegen soll sich hinter die Ohren schreiben, daß das was er als Heimat dauernd anruft, bestenfalls ein widerliches, längst überholtes Gebilde aus der Welt der politischen Koblode und Gnome ist. Unsere Heimat ist die demokratische Republik Österreich - ihre Verfassung ist für Interessierte in jeder Buchhandlung erhältlich.

Redni občni zbor Slovenskega atletskega kluba

bo v nedeljo, 26. 1. 1986, ob 14.30

v Modestovem domu, Richard-Canaval-Gasse, v Celovcu.

Dnevni red: Poročila odbornikov, diskusija, sprememba pravil, volitev odbora. Vabljeni vsi člani.

glavo zadenski poslal preko vratarja KAC v njegov gol.

Bilčovs na 5. mestu, Selani 10.

Le za las je moštvo iz Bilčovsa zgrešilo kvalifikacijo za finalni tekmi. Proti moštvi iz Obervellacha so Bilčovščani minuto pred koncem zamudili možnost za zmago in kot „kazen“ samo dobili gol. S tem je zmagal nasprotnik s 4:3 in ne Bilčovs.

Kljub temu je ta uvrstitev izid, ki ga nihče ni pričakoval. Tudi Selani so bili med zadnjimi desetimi moštvi. V končnem obračunu so bili na 10. mestu.

Rezultati:

Tekma za 9. mesto: Zrelec - DSG Sele 4:2 (gole: Friessnegger 3, Primig; Hobel, P. Olip). - **Tekma za 7. mesto:** Neca - Obervellach 3:2 (gole: Karasin, Raunegger, Lippautz; Pacher, Keuschig.) - **Tekma za 5. mesto:** Bilčovs - Šmohor 3:1 (gole: Partl, Hobel, Stojilkovski; Sternig). - **Tekma za 3. mesto:** ATUS Borovlje - ASK 6:2 (gole: Hauser 2, Wrulich 2, Schweiger, Just, Kulmitzer, Zechner). - **Finale:** SAK - KAC 6:1 (gole: Velik 3, Ramšak 2, Jovičević, Zechner).

Sankanje v Lepeni

V nedeljo 19. januarja 1986 bo izvedlo Slovensko prosvetno društvo Zarja iz Zelezne Kaple 19. sankarsko tekmo v Lepeni. Tekma šteje tudi za Obirpokal.

Kraj: Lepena/Koprivna. Štart: 10.00 - Štartne številke: do 9.30 v gostilni Rastočnik, Lepena. Startni prispevek: šolarji, šolarke 20,- šil., vse ostale skupine 40,- šil., dvojice 30,- šil. Trening na dan tekme ni več dovoljen. Čelada je obvezna na sportne sanke I in II.

Kotmara vas

Mnogo sorodnikov, sosedov in znancev se je zadnjo nedeljo zbralo na kotmirškem pokopališču, da bi se za vedno poslovili od Nemčeve mame, Margarete Zausnig iz Vožnice (Opferholz) na vzhodnem pobočju Plešivca. Cerkveni pevci so zapeli pesmi slovesa, domači župnik Maks Mihor pa je opravil pogrebne obrede.

Nemčeva mama je uživala mnogo spoštovanja v občini, nam pa je še v spominu kako je v času hitlerjevega fašizma pogumno izkala poti, da je podpirala odpor proti tej nečloveški diktaturi. Zato so jo zaprli tudi v celovških zaporih, sinova pa so zavlekli v taborišče Dachau.

Sinovoma in hčeri z družinami izrekamo naše iskreno sožalje.

Šah: Drugo moštvo SŠZ zdaj na drugem mestu

V nedeljo je bilo na sporedu šesto kolo šahovskega prvenstva v tretjih razredih. V srednji skupini so tekmovali slovenski šahisti doma pri Korenu v Kajzarah pri Bilčovsu proti ekipi celovške policije. Z zaslužno zmago (SŠZ Posojilnica Celovec II - PSV/HSV Celovec II 4,5 : 1,5) so se na lestvici uvrstili na drugem mestu, dve točki za vodečim in štiri točke pred tretjim!

Postava: Franci Rulitz - Stromberger 1:0, Bernard Olip - Ruttng 0:1 (brez boja - Olip se je opravičil), dr. Jozi Amrusch Fischer remi, Mirko Laußegger - Strobl 1:0 (brez boja - nasprotnik ni prišel), Josko Pack - Prsnig 1:0, Peter Waldhauser - Holl 1:0.

V vzhodni skupini so morali Bilčovščani na tuje v Wolfsberg in tam so tesno zgubili proti tretjemu moštvi WAC-ja (Wolfsberger AC III - SŠZ III/Bilčovs 3,5 : 2,5).

Postava: Gašper Ogris-Martič - Sabitzer 0:1, Hanzi Gasser - Vallant remi, Robert Hedenik - Paier 0:1, Rupert Reichmann - Scharf 1:0, Franc Kernjak - Strebenitzer 1:0, dr. Mihi Weber - Köfl 0:1.

Naslednja prvenstvena tekma bo v nedeljo, 19. januarja 1986 ob 9. uri zjutraj pri Korenu - prvo moštvo SŠZ v boju za prvo mesto na lestvici: SŠZ I/Cartrans - SK Gospa Sveta II.

Rezultati drugega kola odprtega beljaškega prvenstva:

Skupina A (nad 1850 Elo): Peterneil (Pošta) - Lojze Gallob 0:1, skupina B (pod 1850 Elo): Herbert Rulitz - Hafner 0:1, Fitzko - Franci Rulitz remi, skupina seniorjev: Russinger - Tončka Einspieler 1:0. Turnir se nadaljuje danes s tretjim kolom.

Rezultati:

16. smučarske tekme
SPD „ZARJA“ (5. 1. 1986)

Šolarji: 1. Ošina Kristijan, 1.39,45.
Šolarke: 1. Jamer Silke, 1.37,98; 2. Orač Monika, 1.45,74; 3. Blajs Brigita, 2.21,79.
Šolarji: 1. Miklau Florian, 1.23,25; 2. Traun Dietmar, 1.23,81; 3. Ošina Erhard, 1.25,77.
Mladinke: 1. Uneg Florentina, 1.21,53; 2. Orač Krista, 1.31,69; 3. Doujak Daniela, 1.36,61.
Mladinci: 1. Pasterk Emil, 1.16,17; 2. Wölcher Franc, 1.16,79; 3. Blajs Anton, 1.20,06.
Splošna ženska: 1. Kokal Traudi, 1.21,93; 2. Dreier Angelika, 1.23,40; 3. Knez Elizabeth, 1.28,17.
Seniorji I: 1. Traun Franc, 1.15,80; 2. Führendorfer Hans, 1.17,97; 3. Urch Josef, 1.25,45.
Seniorji: 1. Maierhofer Paul, 1.27,69; 2. Ošina Michael, 1.28,17; 3. Malle Josef, 1.28,89.
Splošna, moški: 1. Rozman Franc, 1.11,20; 2. Cvef Johannes, 1.11,85; 3. Rozman Albert, 1.11,93; 4. Miklau Zdravko, 1.12,16; 5. Orač Hannes, 1.12,27; 6. Kaschnig Horst, 1.12,54; 7. Malowerschnig Johann, 1.12,56.

ŠD ŠENTJANŽ drži korak s komputerskim obdobjem.

To poudarjajo v letnem poročilu za minulo leto 1985. V razgibanem poročilu ne predstavljajo samo športne dosežke društva, temveč spominjajo na to, da so se že v minuli sezoni posluževali moderne komputerske naprave za merjenje časa. V preteklem poletju pa so na Rutah (glej sliko) položili kabel, ki jim bo v sedanji zimski sezoni omogočil brezhibno elektronsko merjenje časa. Zasedaj so imeli funkcionalni športnega društva Šentjanž na koroškem dober glas. Gotovo bodo sedaj še bolj pridobili na ugledu.

Lacedelli prvi na turneji Treh dežel

V nasprotju s prejšnjimi leti se Franci Wiegele letos zaradi bolezni ni mogel udeležiti skakalne turneje Treh dežel. V končnem vrstnem redu je bil na prvem mestu Italijan Lacedelli, drugi je bil Norvežan Olsruf pred Italijanom Rigonijem. Najboljši Avstrijec je bil na četrtem mestu Schuster, najboljši Jugoslovani pa na 11. mestu J. Debelak. Zahomčan N. Mörtl je dosegel 32. mesto.

V Trbižu je zmagal Lacedelli (I), v Beljaku Olsruf (Nor) v Planici pa z veliko prednostjo Miran Tepeš (Jug.).